Správodaj UNIVERZITA P. J. Šafárika

KOŠICE 1981 ROČNÍK XII. ČÍSLO 9-10

Desiate výročie uznesenia ÚV KSČ k brannej výchove v ČSSR v rámci JSBVO

Bezprostredne pred konaním XIV. zjazdu KSČ prijalo predsedníctvo ÚV KSČ dňa 19. marca 1971 uznesenie o „Jednotnom systéme brannej výchovy obyvateľstva ČSSR". Predchádzajúci systém svojím poňatím už nezodpovedal potrebám obrany socialistického štátu a stupňu rozvoja vojenských vied. Neexistoval súhrn tematických názorov na problematiku brannej výchovy, a systém brannej výchovy obyvateľstva nebol koncepčne ujasnený. Branná výchova v rezorte školstva a na vysokých školách zvlášť bola iba okrajovou záležitosťou.

Pozoruhodným rysom uznesenia z roku 1971 je, že sa obsiahle venuje teoretickej problematike brannej výchovy. Bola to reakcia na empirizmus a prakticizmus v brannej výchove od roku 1945. Obdobia iniciatívy sa striedali s obdobiami útlmu, až do vymiznutia brannej výchovy v niektorých oblastiach života. Zatiaľ čo iné oblasti sa dlhodobo a sústavne skúmali, pracovalo sa v nich experimentálne, vznikali nové pedagogické disciplíny a vedné odbory, branná výchova ostávala s úplnou samozrejmosťou mimo teoretického záujmu ako pedagogickej vedy a jej inštitúcií, tak aj mimo systematického záujmu vojenskej vedy.

Pokiaľ hovoríme o brannej výchove (brannosti) v ČSSR, máme na mysli socialistickú brannú výchovu, t. j. takú prípravu občanov pre prípad vojny, ktorá sa zásadne odlišuje od agresie a militarizmu. Takú prípravu, ktorá má vedľa vojenského a vojenskopolitického oprávnenia aj oprávnenie mravné.

Vytváranie systému brannej výchovy je užitočné tak pre systém komunistickej výchovy, ako aj pre branný systém štátu. Pokiaľ ide o vzťahy k systémom vyššieho stupňa, je jednotný systém brannej výchovy obyvateľstva prostredníctvom systému komunistickej výchovy a branného systému štátu súčasťou politického systému ČSSR. Je to tak dôležité, že výsledky v brannej výchove ovplyvňujú kvalitu všetkých nadriadených systémov. Preto sa brannou výchovou zaoberali ako predsedníctvo ÚV KSČ, tak aj ostatné straníckе orgány na všetkých stupňoch.

Málokto si skôr uvedomoval, že komunistická výchova, kde sa v obecných rovinách nerešpektuje zrelosť k vojne, je výchovou neúplnou, pretože nerealisticky predpokladá iba mierovú existenciu, a to trvalú. Nepočíta so žiadnou morálnou, odborno-technickou, zdravotníckou, psychologickou a fyzicko-brannou prevenciou pre prípad možného útoku zo strany imperializmu.

(Pokračovanie na 2. str.)

Perspektívy rozvoja Univerzity P. J. Šafárika v rokoch 1981 - 1985

Doc. Ing. SLAVKO CHALUPKA, CSc., prorektor pre rozvoj

Vedecko-technický pokrok, neustále rozširovanie teoretických a experimentálnych výskumov v rozličných oblastiach poznania majú hlboký vplyv na všetky úrovne všeobecného i špeciálneho vzdelania. Nové, čoraz zložitejšie úlohy vyvstávajú aj pred našou univerzitou. Jedna z nich je podtrhnutá i v záveroch XVI. zjazdu KSČ, a to zvýšenie rozsahu a pohotovosti uplatňovania výsledkov vedy a techniky v podmienkach národného hospodárstva. To ale znamená zvýšiť aj efektívnosť vedeckého potenciálu našej univerzity na riešení niektorých hospodárskych úloh, zdokonaliť prípravu poslucháčov a zlepšiť kvalifikáciu pedagogických i vedeckých kádrov.

Konštantné rozširovanie frontu vedecko-technických prostriedkov a ich nutnosť využitia v praxi si žiada príliv nových špecialistov, ktorí majú dobrú teoretickú a profesionálnu prípravu a ktorí sú schopní riešiť úlohy v styku s rozličnými oblasťami poznania, takých, ktorí vedia tvorivo uplatňovať nové vedomosti a poznatky.

Perspektívne tendencie v zdokonaľovaní systému výučby na UPJŠ, ktoré budú vzrastajúcou mierou určovať jej charakter, sú spojené s matematizáciou radu predmetov. Preto je potrebné organicky zapájať do výukového procesu využívanie výpočtovej techniky. V osemdesiatych rokoch budeme sa usilovať o ďalšie vytváranie kvalitatívnejšieho prostredia, ktoré bude vybavované lepšími technickými zariadeniami, predovšetkým sa jedná o laboratóriá. Ďalej treba pokračovať v modernizácii posluchární s použitím audiovizuálnej, didaktickej techniky a výpočtovej techniky.

Rozvoj vedy na báze styčných disciplín si žiada v súčinnosti s MŠ SSR a inými vysokými školami prípravu medziodborového štúdia, a preto musíme na našej univerzite do roku 1984 urobiť návrhy na medziodborové štúdium, ktoré je v súlade s novým zákonom o vysokých školách.

K plánovitejšej práci by sme potrebovali od Ministerstva školstva SSR vedieť počty novoprijímaných poslucháčov na všetky fakulty univerzity na päť rokov dopredu. To by umožnilo skĺbiť plánovacie potreby výchovno-vzdelávacej práce a vedeckého výskumu.

Do popredia naliehavo vystupuje otázka rozmiestňovania absolventov. Za uváženie stojí pristúpiť k postupnému prechodu na skoršie rozmiestňovanie absolventov, ktoré by sa malo uskutočniť rok až dva roky pred ukončením štúdia. Základným východiskom pre takéto rozmiestnenie našich absolventov musia byť priame kontakty jednotlivých fakúlt univerzity s organizáciami a inštitúciami národného hospodárstva, v rámci ktorých by sa mala rozvíjať spolupráca a kooperácia pri výchove kádrov v záverečnej etape ich prípravy.

Prvoradým faktorom účinnosti výchovno-vzdelávacej a vedeckej práce sú jej kádre. Jednota pedagogickej a vedeckej práce musí byť neoddeliteľnou súčasťou našich učiteľov. Celkový počet učiteľov s vedeckou hodnosťou (DrSc. a CSc.) bude ku koncu tohoto roku predstavovať 37,2 % z celkového počtu učiteľov. Podiel profesorov a docentov, ako sa očakáva, bude koncom roka reprezentovať 26,3 % z celkového počtu učiteľov. Návrh plánu na rok 1985 počíta s tým, že 50 % učiteľov by malo vedeckú hodnosť a 34 % by tvorili profesori a docenti. Za veľmi dôležitú úlohu považujeme v osemdesiatych rokoch zvýšenie počtu učiteľov s vedeckou hodnosťou doktor vied. Nie celkom priaznivá situácia je v kvalifikačnej štruktúre vysokoškolských pracovníkov na vedeckom výskume, kde len 33 % má vedeckú hodnosť. Preto musíme viac žiadať od týchto pracovníkov, aby

(Pokračovanie na 2. str.)

Perspektívy rozvoja Univerzity P. J. Šafárika v rokoch 1981 - 1985

(Pokračovanie z 1. str.)

sa aj tu stav zlepšil. Nesmierne dôležitá je úloha, ktorá súvisí s prílivom mladých vysokoškolských pracovníkov na miesta učiteľov i do vedeckého výskumu. Len kontinuálny proces omladzovania je prirodzenou formou rozvoja univerzity.

Príprava mladých vedeckých pracovníkov na iných pracoviskách vysokých škôl, v akadémii i v zahraničí, ako aj na našej univerzite musí mať cieľavedomejší charakter, aby boli pokryté všetky požiadavky školy a aby nedochádzalo k presýteniu vedeckými kádrami tam, kde je to z hľadiska prípravy jednoduchšie a nepotrebné. Preto pri nástupe do vedeckej prípravy musia fakulty sledovať prázdne a dôležité miesta z hľadiska kvalifikačnej štruktúry. Pri výbere ľudí do vedeckej prípravy musíme vyhľadávať nadaných študentov, ktorí majú predpoklady pre vedeckú prácu. Podľa môjho presvedčenia sa to dá realizovať konkurzným výberom na základe študijných výsledkov a formou zadávania samostatných úloh na riešenie.

Perspektívu rozvoja vedeckého výskumu na našej univerzite vidíme v rozvíjaní predovšetkým teoretických disciplín a vedných oblastí, ktoré si nevyžadujú unikátne zariadenia, pretože ich budovanie prekračuje rámec možností vysokej školy. Hlavné zameranie musí sa orientovať na základný výskum.

Hnacím momentom výskumnej práce v experimentálnych vedách je dnes tzv. technológia vedy, to znamená súbor špeciálnych pokusných a vyhodnocovacích metodických prístupov, experimentálnych modelov, vrátane materiálno-technického a prístrojového vybavenia. Pokiaľ ide o prístrojové vybavenie došlo už zo strany univerzity k určitému zohľadneniu na roky 1981 — 1982.

V rámci ekonomických možností budeme budovať materiálne i kádrove naše pracoviská tak, aby sa mohli podieľať na riešení vedecko-výskumných úloh. V súčasnej dobe vysoké školy a aj naša univerzita zaostávajú vo vybavení experimentálnou technikou v porovnaní s akadémiou a rezortnými ústavmi. Preto v záujme zlepšenia prístrojového zabezpečenia výskumných prác vykonávaných na UPJŠ budeme naďalej rozvíjať medzinárodnú spoluprácu (SÚJV Dubna, Interkozmos, družobné styky so Štátnou univerzitou v Užhorode a inými vysokými školami) ako aj spoluprácu s ČSAV a SAV, Ministerstvom zdravotníctva, VÚKOV-om a inými organizáciami. Naliehavo vystupuje do popredia inovácia výpočtovej techniky na Ústave výpočtovej techniky UPJŠ. Napriek tomu, že v tejto päťročnici máme prisľúbené dva malé počítače SM4/20 a väčší počítač EC 10 25, je nevyhnutná spolupráca s Ústavom výpočtovej techniky VŠ a SAV v Košiciach, ktorá je diktovaná úlohami pri výchove poslucháčov teoretickej kybernetiky, ako aj potrebami vo vedeckom výskume a požiadavkami na AIRS na celej univerzite.

V súčasnej etape vedecko-technického rozvoja musíme hľadať a rozvíjať dokonalejšie a konkrétnejšie formy spojenia univerzity s výrobou. V tom vidíme jeden z princípov rozvoja školy. Riešiť danú úlohu treba komplexne, stimulujúc cieľové väzby vedeckého výskumu na niektorých pracoviskách s priemyslom. V nutných prípadoch treba realizovať prechod do výroby na škole pripravených špecialistov aj s vedeckou hodnosťou s cieľom vytvoriť jednotný systém koordinácie výskumu. V súčasnej dobe už existuje spolupráca s praxou, a to medzi LF a Imunou v Šarišských Michaľanoch, PF — SF VŠT — ÚEF SAV a VÚKOV-om v Prešove ako aj spolupráca PF so Slovakofarmou v Hlohovci.

Takáto spolupráca sa pokladá za progresívnu kooperáciu a predpokladáme, že by sa mohlo v niektorej z nich prejsť na bázu pedagogicko-vedecko-výrobných združení. Forma takejto spolupráce dáva možnosť praktického zjednotenia cieľov vedy a výroby, ďalej umožňuje priblížiť prípravu špecialistov pre prax a podstatne skrátiť nespojitosť medzi učebnými plánmi, novými výsledkami vedy a výroby.

Za potrebné považujeme už v tejto päťročnici začať viac organizovať komplexnejšie úlohy nielen v rámci UPJŠ, ale aj v spolupráci VŠT a VŠV v Košiciach s cieľom budovať lepšie vybavené laboratóriá. Do tejto spolupráce treba zahrnúť aj pracoviská SAV a iných rezortov na území mesta Košíc a Východoslovenského kraja.

Takáto spolupráca už existuje, napr. na PF medzi Katedrou experimentálnej fyziky, Katedrou náuky o kovoch Hutníckej fakulty VŠT a ÚEF SAV v Košiciach; na LF je to spolupráca niektorých katedier s rezortom Ministerstva zdravotníctva SSR pri organizovaní a zariaďovaní výskumných laboratórií.

(Pokračovanie na 4. str.)

Desiate výročie uznesenia ÚV KSČ k brannej výchove v ČSSR v rámci JSBVO

(Pokračovanie z 1. str.)

Socialistická branná výchova má dva podstatné rysy:

— je prípravou pre prípadné ohrozenie vojnou. To je jej branný efekt. Morálno politická, odborno-technická, fyzická a psychologická pripravenosť občanov je dôležitým faktorom obrannej schopnosti socialistického štátu a môže pozitívne pôsobiť proti snahám rozpútať vojnu.

— Druhým rysom je, že pripravuje obyvateľstvo podľa veku, pohlavia a profesionálnej orientácie na bezprostrednú činnosť, čo má samozrejme význam aj ako príprava na účelné reakcie v mimoriadnych situáciách v dôsledku prírodných alebo iných katastrof nevojenskej povahy.

Oba tieto rysy sú v súlade s mierovou politikou socialistických štátov, ktorej obsahom je uvoľňovanie napätia a odzbrojenie.

Aplikácia uznesenia PÚV KSČ z marca 1971 pre vysoké školy bola prijatá ako problém vytvorenia subsystému na vysokých školách.

V roku 1973 schválilo ministerstvo školstva dokument č. j. 10809/73—31 Politicko-organizačné opatrenia k realizácii uznesenia predsedníctva ÚV KSČ o JSBVO v ČSSR v oblasti vysokých škôl.

Podstatné samozrejme bolo, že na základe uznesenia PÚV KSČ z marca 1971 a na základe politicko-organizačných opatrení MŠ mohli byť založené katedry brannej výchovy nielen pri pedagogických, ale aj pri vedeckovýskumných pracoviskách, a to namiesto alebo popri existujúcich kabinetoch brannej výchovy.

V súvislosti s tým je treba uviesť, že k organizáciám riadenia brannej výchovy na VŠ pribudli od roku 1975 komisie rektorov pre BV na VŠ a v roku 1980 samostatná predmetová rada pre brannú výchovu na vysokých školách ČSSR. Z veľa dôvodov môžeme konštatovať, že na vysokých školách ČSSR bol skutočne vytvorený

(Pokračovanie na 4. str.)

POVZBUDZUJÚCE I ZAVÄZUJÚCE VÝSLEDKY ŠVOČ NA LF UPJŠ

Keď sa z celoštátnej študentskej vedeckej konferencie v odbore lekárskych vied, ktorá sa konala koncom letného semestra školského roku 1978/79 na Lekárskej fakulte UK v Bratislave, vracali študenti našej fakulty bez „medailových" miest, uvedomili sme si, že treba vykonať účinné opatrenia, aby sa táto situácia nezopakovala o rok, t. j. koncom školského roku 1979/80, kedy bola naša fakulta poverená organizovaním celoštátnej študentskej vedeckej konferencie. Vedeli sme však, že tieto opatrenia nemôže realizovať samotná študentská organizácia SZM, že k dosiahnutiu priaznivejších výsledkov treba výdatnej pomoci zo strany katedier, ale najmä zo strany vedenia fakulty, ktorého autoritu nemôže nahradiť rada ŠVOČ...

Treba osobitne zdôrazniť, že sme o túto pomoc nemuseli vedenie fakulty žiadať, vedenie fakulty nás predišlo a na základe dôkladnej analýzy nám ukázalo, kde sú hlavné nedostatky v činnosti ŠVOČ a ako ich prekonať. Išlo predovšetkým o to, aby sa v tejto činnosti prešlo od kvantity ku kvalite, a to v tom zmysle, že sa nemožno uspokojiť dosiahnutím „zhora" určovaného podielu študentov pracujúcich v ŠVOČ na celkovom počte študentov, tým menej mechanickým vyplácaním odmien študentom zaradeným do zoznamu študentských vedeckých alebo pedagogických síl, ale že je potrebné aktívne usmerňovať a sústavne kontrolovať ich činnosť tak, aby sa jej výsledky prejavili v úrovni prác, ktoré budú prihlasovať na fakultnú študentskú vedeckú konferenciu. V tomto smere upriamilo vedenie fakulty pozornosť katedier, ktoré mali do vedenia krúžkov ŠVOČ v širšej miere zapájať starších, skúsenejších učiteľov. Ich úlohou — okrem odborného vedenia — bolo viesť študentov, aby pri výbere riešenej problematiky vychádzali zo zamerania vedeckovýskumnej činnosti fakulty. Jednu z príčin nižšej úspešnosti našich študentov na celoštátnej študentskej vedeckej konferencii sme videli aj v tom, že nie sú dosť dobre pripravení na vlastný prednes práce, ani na istotu vo vystupovaní a pohotové odpovede na otázky v diskusii. Tento nedostatok sa mal odstrániť tak, že študenti budú svoje práce prednášať a „obhajovať" najprv na katedrách a až potom na fakultnej konferencii.

Prvé, i keď nie veľmi výrazné pozitívne výsledky sústredeného úsilia vedenia fakulty, rady ŠVOČ, vedúcich katedier a FV SZM sa prejavili na celoštátnej študentskej vedeckej konferencii v dňoch 9.—12. júna 1980, ktorú organizovala naša fakulta. Na nej jedna „naša" práca získala 2. cenu v chirurgickej sekcii. Úspech v pravom slova zmysle sa dostavil na celoštátnej študentskej vedeckej konferencii v dňoch 1.—4. júna 1981, ktorá sa uskutočnila na Fakulte detského lekárstva UK v Prahe. Na tejto konferencii študenti našej fakulty ako jedinej zo všetkých lekárskych fakúlt v ČSSR získali dve prvé ceny. Boli to práce:

Anna Podmanická-Pirčová, Stanislav Bebej:
Transaminázy vo vzťahu k placente

Ružena Jucovičová:
Elektrónmikroskopické zmeny hematoencefalickej bariéry po ložiskovej ischémii mozgu u psa

Obe víťazné práce boli prihlásené aj na medzinárodnú súťaž, ktorá sa konala v dňoch 25.—27. augusta 1981 v Hradci Králové. V tejto náročnej súťaži dôstojne obstála najmä spomenutá práca autorov Anna Podmanická, Pirčová, Stanislav Bebej, ktorá na základe stanoviska poroty získala cenu ministerstva zdravotníctva.

Výsledky, ktoré sme dosiahli v ŠVOČ v školskom roku 1980/81, sú radostné. No tak, ako to povedal dekan našej fakulty prof. MUDr. Jozef Lukáči na slávnostnom otvorení školského roku 1981/82, nesmú nás viesť k sebauspokojeniu, naopak, považujeme ich za záväzok, aby sme ešte viacej zvýšili úsilie na tomto zodpovednom úseku v činnosti našej fakulty.

Doc. MUDr. Ján ŠIMKO, CSc.

EKOLOGICKÁ VÝCHOVA AKO SÚČASŤ KOMUNISTICKEJ VÝCHOVY

Druhá polovica XX. storočia je charakterizovaná ako obdobie ekologizácie vedy, priemyslu, spoločnosti. Rast techniky v dôsledku širokého uplatňovania vedy zosilňuje vplyv človeka na prírodu. Ďalšie rozširovanie výroby môže vyvolať nezvratné negatívne zmeny v prírode, ktoré táto nedokáže vykompenzovať. Krízové situácie vo vzťahoch spoločnosti a prírody sú dôsledkom porušovania zákonov prírody človekom. Vážne narušenie kvality životného prostredia môže ohroziť normálnu existenciu ľudskej spoločnosti. Ľudstvo je zainteresované na zachovaní prírody na Zemi, na jej racionálnom využití a na takej organizácii výroby, ktorá by neohrozovala kvalitu prostredia. História ľudskej spoločnosti pozná celý rad príkladov, keď bezohľadné drancovanie prírody viedlo k devastácii prírody resp. k zániku života.

Vedecko-technická revolúcia v súčasnom období spôsobila, že otázky ochrany prírody sa stali celosvetovými globálnymi. Ekologické problémy obsahujú protirečenie súčasného ekonomického a sociálneho rozvoja ľudskej spoločnosti. V buržoáznej spoločnosti riešenie úloh, spojených s ochranou životného prostredia a racionálnym využitím prírodného bohatstva sa silne komplikuje triedne sociálnymi rozpormi. Snaha po čo najväčšom zisku je hlavným motívom, kvôli ktorému monopoly sú ochotné obetovať všetko. Duch zisku nemôže byť v súlade s politikou ochrany prírody. Monopoly sa snažia zabrániť prijatiu zákonov o ochrane prírody a ak takéto zákony spoločnosť prijme, zvyčajne sa náklady spojené s ochranou životného prostredia prenášajú na plecia pracujúcich. Podstatné zhoršenie životného prostredia v niektorých kapitalistických štátoch je prejavom zostrujúceho sa rozporu medzi monopolistickou ekonomikou a prostredím, z ktorého získava suroviny, zdroje energie a do ktorého vypúšťa množstvo odpadov a nečistôt. Ľudia veľkého biznisu sa na prírodu dívajú ako na nevyčerpateľnú zásobáreň, z ktorej je možné neustále brať, bez ohľadu na množstvo a efektívne využitie.

Marxizmus-leninizmus vychádza zo skutočnosti, že so zmenou vonkajších podmienok života spoločnosti kvantitatívne sa menia i úlohy, ktoré spoločnosť rieši vo vzťahu k prírode. Intenzívne využitie prírodných zdrojov, racionálna prestavba biosféry na základe potrieb spoločnosti s cieľom ochrany životného prostredia sa môže uskutočniť len na základe komplexného prístupu k prírode, na základe poznania zložitých väzieb prírodných, ekonomických a sociálne politických procesov, ktoré zjavne vplývajú na životné prostredie.

Riešenie týchto úloh je možné len pri ekologizácii všetkých oblastí vedy, výroby, umenia, morálky a práva. V súčasnom období niet takej oblasti ľudskej činnosti, ktorá by sa nedotýkala aj ekologických problémov.

Do popredia sa dostávajú otázky ekologickej kultúry, ktorá charakterizuje úroveň vzťahu človeka v prírode. Ekologická kultúra úzko súvisí s ekologickým vzdelávaním a výchovou. Socialistická spoločnosť pri riešení ekologických problémov kladie dôraz na ekologickú výchovu ako súčasť komunistickej výchovy. Ekologickú výchovu chápeme ako súčasť vzdelávania, cieľom ktorého je formovanie systému vedeckých poznatkov, vedúcich k zodpovednému vzťahu k obklopujúcej prírode.

Dôležitú úlohu v tejto výchove má školská sústava. Musí pripravovať mladú generáciu tak, aby táto skoncovala s tradíciou koristníckeho fa-

(Pokračovanie na 4. str.)

EKOLOGICKÁ VÝCHOVA AKO SÚČASŤ KOMUNISTICKEJ VÝCHOVY

(Dokončenie z 3. str.)

ženia z prírody bez uvedomenia si nasledujúcich dôsledkov. Starostlivosť o prírodu je starostlivosťou o človeka a jeho budúcnosť, je starostlivosťou o zachovanie života na zemi, a tvorí základ harmonického súladu medzi prírodou a spoločnosťou. Metodologickým základom ekologickej výchovy je marxisticko-leninské učenie o jednote prírody a spoločnosti, o sociálnej podmienenosti vzťahu človeka k prírode a o plnom harmonickom súlade človeka a prírody v podmienkach komunistickej spoločnosti. Vzťah spoločnosti k prírode má sociálno-ekonomické, prírodovedné, technické, hygienické, právne, filozofické a morálne aspekty. Interdisciplinárny charakter ekologickej výchovy určuje jej miesto v systéme vzdelania, preto sa musí zabezpečiť všetkými vyučovacími predmetmi. Projekt čs. výchovno-vzdelávacej sústavy vychádza z týchto aspektov, posilňuje ekologické prístupy vo vyučovacom procese. V príprave na učiteľské, ale i odborné profesie na prírodovedeckých fakultách v ČSSR sa ochrana životného prostredia z hľadiska jednotlivých vedných odborov stáva súčasťou učebných programov. Dochádza k postupnému prekonávaniu nesprávnych názorov o boji s prírodou, respektíve o pokorení prírody.

Cieľom výchovného snaženia v socialistickej spoločnosti je človek poznajúci obecné zákonitosti vývoja prírody a spoločnosti, ktorý chápe, že príroda je základnou zložkou existencie ľudstva a že rozvoj ľudskej spoločnosti bol podmienený evolúciou prírody. Človek s takýmto vzdelaním pokladá prírodu za vlastný domov, stará sa o ňu a ochraňuje ju.

V procese formovania vedeckého svetonázoru, tvoriaceho základ komunistickej výchovy, sa nutne musí prejaviť vzťah spoločnosti k prírode, poznanie socialistických právnych noriem ochrany prírody, socialistické princípy využitia prírodného bohatstva. Efektívnosť výchovy sa prejaví v praktickej činnosti človeka vo vzťahu k prírode, ktorá zodpovedá normám socialistickej morálky.

Michal MAMCZÁK, CSc.,
Prírodovedecká fakulta

Perspektívy rozvoja Univerzity P. J. Šafárika v rokoch 1981 - 1985

(Dokončenie z 2. str.)

Jedným z hlavných faktorov zvyšovania efektívnosti nášho základného výskumu zostáva jeho dôsledná orientácia na úlohy rozhodujúceho významu. Na UPJŠ by mali byť preferované nasledovné úlohy: tie, ktoré súvisia so spoluprácou v rámci socialistických krajín; tie úlohy základného výskumu, v ktorých sa na univerzite už dosiahli výborné výsledky a na ktorých pracujú kvalitné vedecké kolektívy; nakoniec tie, od ktorých sa dá očakávať spoločenský prínos v praxi.

Pre efektívnosť výchovno-vzdelávacej i vedeckej práce má mimoriadny význam plynulý a pohotový prísun vedeckých informácií. Celosvetová explózia týchto informácií spolu s prudkým rastom cien vedeckej literatúry kladie zvýšené nároky na modernizáciu systému informácií na UPJŠ, jeho mechanizáciu a automatizáciu. Za tým účelom treba postupne prebudovávať Ústrednú knižnicu UPJŠ na Ústrednú knižnicu a študijno-informačné stredisko UPJŠ s cieľom zvýšiť podiel tejto inštitúcie na účinnosti v pedagogicko-vedeckej práci. To si žiada vo väčšej miere ako doteraz účinné využívanie reprodukčnej techniky — mikrofišovej linky na dopĺňovanie chýbajúcich časopiseckých fondov (starých i nových), ako aj pružnejšie poskytovanie nových informácií učiteľom, vedeckým pracovníkom a študentom. Modernizovať treba celú informatiku a napojiť ÚK a IS na informačnú sieť. Integrácia knižných a časopiseckých fondov podmieňuje užšiu spoluprácu s Vedeckou knižnicou v Košiciach a ústrednými knižnicami na VŠT a VŠV.

Rozvoj univerzity nerozlučne súvisí s dobudovaním nových kapacít, ktoré sú nevyhnutné pre výuku, vedecko-výskumnú činnosť a ostatné pomocné služby. V tejto päťročnici sa dokončia teoretické ústavy LF — blok A, výukové objekty PF v Košiciach a výukové objekty FF a PdF v Prešove. Rozpisom direktívy vlády SSR na 7. päťročnicu stanovilo MŠ pre UPJŠ na stavby s rozpočtovým nákladom 2 milióny korún objem 8 miliónov korún. Za týchto podmienok sa počíta v tejto päťročnici s dostavbou gama poľa, s krytými ožarovacími objektmi na PF, s telocvičňami v Košiciach a v Prešove. Dlhodobý výhľad uvažuje s dobudovaním UPJŠ v 90-tych rokoch.

Všetky spomínané otázky sú premietnuté v dokumente „Univerzita P. J. Šafárika po XVI. zjazde KSČ", ktorý je pre nás v budúcich piatich rokoch záväzný. Sme si vedomí toho, že na ich splnenie treba vykonať veľa práce, aby sme dosiahli stanovené ciele.

Desiate výročie uznesenia ÚV KSČ k brannej výchove v ČSSR v rámci JSBVO

(Dokončenie z 2. str.)

systém brannej výchovy, ktorý je prínosom ako pre záujmovú brannú činnosť, tak aj pre systém komunistickej výchovy a branný systém štátu, čo všetko tvorí politický systém ČSSR.

Nie je dávno doba, ako si môžu spomenúť mnohí učitelia telesnej výchovy, že povinnosť vyučovať brannú výchovu im bola uložená ani nie pre vecnú súvislosť telesnej výchovy s brannou výchovou, ale jednoducho preto, že to bolo nepopulárne bremeno, s ktorým bolo vôbec nemysliteľné obrátiť sa na učiteľov iného predmetu.

Za týchto okolností bol prístup k brannej výchove v zmysle uznesenia PÚV KSČ z 19. marca 1971 a zákona č. 73/1973 nečakane nový a namáhavý a takisto namáhavo sa presadzoval.

Záverom je možno konštatovať, že leninský princíp jednoty budovania a obrany socialistickej vlasti ostáva základným princípom dnes aj v budúcnosti, kde je prvoradá otázka uvoľňovania, prehlbovania a zavŕšenia svetového mieru, tak dôležitého pre celé ľudstvo, ako aj pre nás pri rozvíjaní vyspelej socialistickej spoločnosti.

MUDr. Molnár Andrej

O spolupráci chemickej katedry s výrobnou praxou i pri sledovaní otázok nie každodenných

Pri Katedre anorganickej a analytickej chémie bola v novembri 1974 založená a je riadená z tejto katedry Odborná skupina Anorganická chémia Východoslovenskej pobočky Slovenskej chemickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied. Teoretické otázky z anorganickej chémie, ale i analytickej, úzko s ňou spätej, a navyše otázky výrobnej praxe bývajú problémami pracovných porád tejto odbornej skupiny. Problematikou, ktorá sa tu sledovala, bola anorganická chémia v životnom prostredí, problémy cementárskej výroby, problémy klatrátových zlúčenín terakyanokomplexov, silikátov, termodynamické úvahy v anorganickej chémii, možnosti sledovania životnosti katalyzátorov termickou analýzou, problémy kombinovaných hnojív a iné. Okrem pracovných porád sa tu od založenia usporiadali dve celoštátne akcie a v septembri roku 1981 jedna akcia medzinárodná.

V júni roku 1975 odborná skupina usporiadala jubilejnú X. celoštátnu konferenciu o anorganickej chémii na východnom Slovensku na Domaši, vo februári 1980 Celoštátny seminár o využití termickej analýzy v prevádzkovej a laboratórnej praxi. V dňoch 7.—11. septembra 1981 to bolo Medzinárodné mikrosympózium o klatrátových a molekulových inkluzívnych zlúčeninách, ktoré prebiehalo v Starej Lesnej vo Vysokých Tatrách.

Pracovné porady boli zamerané i na potreby praxe. Akcie celoštátne i medzinárodná boli usporiadané v spolupráci s n. p. CHEMKO v Strážskom a jeho závodnou pobočkou SVTS. Táto spolupráca sa ukázala pre obidve strany veľmi prospešná. My získavame veľa cenných podnetov pre prácu, ktorú potom riešime alebo vo forme diplomových prác, tiež rigoróznych, v práci ŠVOČ, v hospodárskych zmluvách a v riešených úlohách na našej katedre. Navyše sme získali veľmi cennú pomoc pri organizovaní uvedených podujatí. Druhej strane sa snažíme odovzdať čo najviac výsledkov z výskumnej práce, urobenej u nás i na iných pracoviskách v ČSSR a v zahraničí.

Medzinárodné mikrosympózium o klatrátových a molekulových inkluzívnych zlúčeninách malo neobvyklý trend. Klatráty a molekulové inkluzívne zlúčeniny sú perspektívnym trendom chémie všeobecnej, anorganickej, organickej, analytickej a fyzikálnej. Ich výskyt je všade okolo nás, ale nie sú vždy identifikované v tejto forme. Známe sú však už výsledky niektorých pracovísk, využívajúcich tieto zlúčeniny ako anorganického, tak organického alebo kombinovaného charakteru pre prax, a to vo farmácii, odpadových vodách, v ekológii a v sorpčných procesoch.

Prvé medzinárodné sympózium s rovnakým názvom bolo vo svete organizované v septembri 1980 Poľskou akadémiou vied vo Varšave, druhé má byť v septembri 1982 v Parme, organizované najstaršou univerzitou v Taliansku prof. dr. G. D. Andreettim. Organizátor prvého (doc. dr. J. Lipkovski) i plánovaného druhého sympózia boli u nás prítomní spolu s ďalšími 8 zahraničnými účastníkmi z Francúzska, Talianska, NSR, Belgicka a Poľska. Prof. Djadin z Akadémie vied v Novosibirsku poslal príspevky. Mikrosympózia sa zúčastnil i zástupca vydavateľstva ELSEVIER.

Mikrosympózium bolo skutočne miestom výmeny najnovších poznatkov; odznelo tu 12 plenárnych referátov (z toho 3 z našej katedry, 1 z PF KU v Prahe), v posterovej sekcii bolo 15 príspevkov (z toho 12 z našich dvoch katedier). Výsledky získané v medzinárodnej spolupráci našej katedry boli predmetom 1 plenárneho referátu a 1 posteru. Na mikrosympóziu boli prítomní okrem dvoch pracovísk v ČSSR, sledujúcich túto problematiku, i odborníci z n. p. CHEMKO, Výskumného ústavu petrochemického v Novákoch a z Niklovej hute v Seredi. Je potešiteľné, že trend nových zlúčenín sa prenesie i do ich pracovísk, hlavne výskumu.

Konkrétna spolupráca našej odbornej skupiny so závodnou pobočkou SVTS v n. p. CHEMKO je vysoko oceňovaná, pomohla rozšíriť myšlienku klatrátových a molekulových inkluzívnych zlúčenín a ich neobvyklých vlastností do ČSSR. Abstrakty všetkých príspevkov vyšli pred započatím mikrosympózia a väčšina autorov uprednostnila vydanie prednášok v zborníku mikrosympózia, ktorý pripravujeme v spolupráci s SVTS n. p. CHEMKO na vydanie. Zborník bude rozoslaný účastníkom a knižniciam.

Za odbornú skupinu SCHS i pracovníkov našej katedry im vyslovujeme vďaku za pomoc pri organizovaní mikrosympózia a najmä za osobnú účasť zodpovedných pracovníkov ich n. p. na tomto podujatí nášho pracoviska.

Doc. Ing. Anna SOPKOVÁ, CSc.

ÚLOHY DIDAKTICKEJ PROGNOSTIKY

Dokument „Ďalší rozvoj československej výchovnovzdelávacej sústavy" výrazne orientuje pedagogickú vedu a výskum na úlohy prognostického charakteru. Nové problémy a úlohy, nutnosť ich riešenia je treba chápať ako celospoločenskú objednávku, ktorú socialistická spoločnosť predkladá výskumu.

Ktoré sú hlavné úlohy prognostického charakteru, predstavujúce spoločenskú objednávku? Z analýzy príslušných dokumentov o vzdelaní a výchove vychádza, že sú to úlohy týkajúce sa základných a všeobecných problémov — vypracovanie systému celoživotného vzdelávania a výchovy, ale i problémov špeciálnych, zvlášť vo vzťahu k základnej, strednej i vysokej škole. Popri vymedzení spoločenských požiadaviek na vzdelanie je aj vymedzenie poznatkov vedy, techniky, kultúry, ideológie, politiky a podobne. Z toho vyplýva, že je nutné robiť prognózovanie interdisciplinárne, za spolupráce odborníkov rôznych odborov: účasť vedcov — odborníkov jednotlivých vedných disciplín, pedagógov, psychológov a pod.

Didaktická prognostika nie je len oblasťou čisto aplikovanej vedy, ale je súčasťou i základného výskumu. Spätosť so základným výskumom je daná hlavne tým, že bez všeobecnej a špeciálnej didaktiky aprobačných predmetov a všeobecnej pedagogickej teórie nemôže adekvátne riešiť úlohy didaktickej prognostiky. Na druhej strane všetky nedostatky a medzery didaktickej teórie sú prognosticky odhaľované a stávajú sa zvlášť zreteľné.

Úlohou didaktickej prognostiky je predovšetkým:

a) tvorba vyhľadávacích (explorativných) prognóz, určujúcich pravdepodobné tendencie vývoja obsahu vzdelania,

b) tvorba normatívnych prognóz, určujúcich optimálne varianty obsahu vzdelania pre určitý úsek budúcnosti,

c) tvorba teoretických a metodologických poznatkov, princípov, hypotéz, metód, nutných pre samotný rozvoj didaktickej prognostiky.

Didaktické prognózy nemôžu byť založené len na empirických výskumoch, len na analýze praxe súčasnosti. Tento postulát orientuje metodologicky didaktickú prognostiku na cieľ, aby bola oporou pre budúce praktické riešenia, ale aby zároveň rozvíjala i samotnú teóriu. Predpokladá sa, že extrapolačné metódy budú pre didaktickú prognostiku menej závažné a budú mať obmedzené uplatnenie. Naproti tomu metódy modelovania budú asi hlavnými a najviac uplatňovanými metódami didaktickej prognostiky.

Za cieľ didaktických prognóz považujeme vypracovanie efektívnych vedeckých doporučení pre plánovanie a riadenie systému vzdelávania.

(Pokračovanie na 6. str.)

ÚLOHY DIDAKTICKEJ PROGNOSTIKY

(Pokračovanie z 5. str.)

V posledných rokoch sa začali intenzívne rozvíjať prognózy vývoja školskej sústavy, materiálno-technického vybavenia škôl, však na druhej strane málo sú rozpracované problémy týkajúce sa prognóz obsahu vzdelania, zvlášť vo vzťahu k jednotlivým vyučovacím predmetom. Pomalé skúmanie týchto problémov vyplýva predovšetkým zo značnej zložitosti problematiky. Preto v súčasnosti je treba riešiť najprv všeobecné (teoretické a metodologické) problémy didaktickej prognostiky a potom problémy špeciálne. B. S. Geršunskij definuje pedagogické prognozovanie ako „proces získavania predvídajúcich informácií o objektoch pedagogických výskumov za účelom optimalizácie obsahu, foriem, prostriedkov a metód výchovnej činnosti"

Otázke prognózovania v jednotlivých chemických disciplínach, v prírodovednom vzdelávaní ako celku a pod. bolo by treba aj na vysokej škole venovať väčšiu pozornosť. Vysoká škola pripravuje študentov pre nasledujúce 3—4 desaťročia, a preto by bolo treba predvídať potreby budúcnosti. Bolo by treba na fakulte utvoriť výskumný kolektív, ktorý by riešil otázky didaktickej prognostiky a pomáhal odstraňovať náhodilosť, jednostrannosť a niekedy aj subjektívny pohľad na výchovnovzdelávacie otázky prírodovedných predmetov. Bolo by sa treba zamerať na a) komplexné riešenie otázok didaktického systému prírodných vied, b) metodologické a metodické rozpracovanie otázok medzipredmetovej integrácie; treba ďalej c) spojiť prognózy vývoja didaktického systému s predpokladaným rozvojom vedných odborov a techniky v súvislosti so spoločenskými potrebami, d) vymedziť výchovnovzdelávacie ciele tak, aby postihovali proporcionálnosť prípravy a aspekty všestranne harmonického rozvinutého jedinca žijúceho v rozvinutej socialistickej spoločnosti, e) rozvíjať prostriedky vyučovania smerujúce k posilneniu gnozeologickej funkcie prírodovedných predmetov, tvorivej práci, exaktného a technického myslenia, f) stanoviť všeobecnovzdelávací základ v obsahovej štruktúre učiva na modernizovanej báze v optimálnej proporcii so systematickými kapitolami, nutnosť verifikácie v praxi vo viacpredmetovom meradle, g) viac sa zaoberať výchovnými aspektmi špecifickými pre skupinu prírodovedných predmetov, doplniť interpretáciu učiva i o starostlivosť o životné prostredie, výchovu k zdraviu a pod.

Pri riešení uvedených problémov musí napr. didaktika chémie využívať výsledky ďalších vied. Od chémie ako i ostatných prírodovedných vied očakáva prehľadné, metodologické a prognostické štúdie, od filozofie teóriu a výsledky výskumu v oblasti vedeckého svetového názoru, od psychológie teóriu myslenia a jeho vekové

(Pokračovanie na 13. str.)

KONFERENCIA O TEXTE

V dňoch 10.—11. septembra 1981 v Učebno-rekreačnom stredisku Univerzity P. J. Šafárika na Zemplínskej Šírave sa konala vedecká konferencia o štylistike textu, ktorú usporiadala pri príležitosti 60. výročia vzniku KSČ Katedra slovenského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty v Prešove. Na konferencii sa zúčastnilo viac ako 30 slovenských a českých jazykovedcov z katedier slovenského, resp. českého jazyka pedagogických a filozofických fakúlt a jazykovedných ústavov SAV a ČSAV.

Účastníkov konferencie privítal vedúci Katedry slovenského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty v Prešove doc. PhDr. J. Muránsky, CSc. V svojom prejave podčiarkol, že ide o prvú konferenciu v ČSSR venovanú otázkam štylistiky textu. Jej usporiadanie si vyžiada nová oblasť jazykového výskumu, ktorej predmetom je text, jeho štruktúra. Hlbší výskum rozličných druhov textu si vyžaduje naša moderná doba. Otváracím prejav predniesol doc. PhDr. M. Blicha, CSc., prodekan Pedagogickej fakulty v Prešove, v ktorom zaželal účastníkom konferencie veľa tvorivých úspechov.

Jednotlivé referáty, ktoré odzneli na konferencii, dotýkali sa jednak teoretických otázok štylistiky textu a jednak výskumov štruktúry rozličných druhov textu.

Hlavný referát **Stylistika textu** predniesol popredný slovenský štylista **prof. J. Mistrík, DrSc.**, z Filozofickej fakulty UK v Bratislave. Vymedzil základné pojmy štylistiky textu. Vychádzal z tézy, že základným jazykovým útvarom pri komunikácii nie je slovo, ani veta, ale text, čiže zámerné a cieľavedomé usporiadanie viet, ktoré vyjadrujú relatívne uzavretý komplex myšlienok. Pri výstavbe textu hrajú úlohu konektory, spájacie prostriedky, ktorých paleta je široká, ale i situačné prvky, vyjadrované mimojazykovými prostriedkami. Štylistika textu nie je len oblasť lingvistická, ale i psycho a sociolingvistická. **Prof. Ľ. Novák, DrSc.**, predniesol referát na tému **Konektory v staršej slovenskej redakčnej praxi**, v ktorom poukázal na ekvivalenty spájacích prostriedkov v textoch slovenských prekladov z latinčiny a gréčtiny. **Doc. J. Findra, CSc.**, z Pedagogickej fakulty v Banskej Bystrici vymedzil v referáte pojmy štýlema a text. Za štýlému pokladá štýlotvorný jazykový prostriedok, ale i nadvetné prostriedky — odsek, kapitolu. **Doc. J. Mlacek, CSc.**, z Filozofickej fakulty UK v Bratislave sa zaoberal štylistikou paremiologického textu (malých folklórnych žánrov — príslovia, porekadlá, hádanky, žarty). **PhDr. E. Minářová** z Pedagogickej fakulty v Brne poukázala na povahu vyjadrovacích prostriedkov publicistického štýlu, ktorý najviac ovplyvňuje súčasný jazyk. **PhDr. J. Hoffmannová** z Ústavu českého jazyka ČSAV v Prahe hovorila o pomere teórie textu ku gramatike a štylistike. Problematiku zvukového textu a kontextu teoreticky rozobral **PhDr. J. Sabol, CSc.**, z Filozofickej fakulty v Prešove. **Doc. J. Jacko, CSc.**, z Pedagogickej fakulty v Prešove analyzoval lexikálne jazykové prostriedky, ktoré v texte novín pôsobia dynamicky, emocionálne. **PhDr. T. Zsilka** z Pedagogickej fakulty v Nitre v referáte **Veta a text** poukázal na textémy zo súčasnej prózy Balleka, Habaja a Andrušku. **PhDr. O. Sabolová** z Košíc hovorila o problematike autorskej stratégie v texte medzivojnovej prózy. **Doc. M. Paláková, CSc.**, z Pedagogickej fakulty v Trnave zaoberala sa funkciami uvádzacej reči k percipientovi. Z oblasti syntaxe textu mal referát **PhDr. G. Mošková, CSc.**, na tému **Syntaktická kondenzácia textu a doc. J. Nižníková, CSc.**, hovorila o prístavkovej syntagme. Obidvaja z Filozofickej fakulty v Prešove.

K referátom, ktoré rozpracúvali teoretické otázky štylistiky textu, patril referát **prof. J. Horeckého, CSc.**, z Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV v Bratislave, ktorý hovoril na tému **Pragmatická štruktúra umeleckého textu**, a referát **prof. M. Jelínka** z Ústavu českého jazyka ČSAV v Brne **Text a konkurenčné výrazové množiny. Doc. E. Bajzíková, CSc.**, z Filozofickej fakulty UK v Bratislave hovorila na tému **Typy jazykových pragmém vo výkladovom slohovom postupe**. Texty, získané z výskumu hovorenej podoby spisovnej slovenčiny, analyzoval **doc. J. Muránsky, CSc.**, z Pedagogickej fakulty v Prešove. **PhDr. V. Vitvar** z KPÚ v Prahe referoval o výskume komunikatívnych zručností učiteľov, ktorého výsledky sa uplatnia v textoch pre študentov pedagogických fakúlt. **Doc. L. Kubů** z Pedagogickej fakulty z Plzni hovorila o štylistickej interpretácii textu a jej vzťahu k didaktickým zručnostiam študentov. **PhDr. F. Ruščák** z Pedagogickej fakulty v Prešove, hlavný organizátor konferencie, na základe výskumu textov listov vymedzil pojem epištolárny štýl a pojem epištoléma. **PhDr. D. Augustínska**, tajomníčka SAS, hovorila na tému **Opakovanie ako výstavbový prostriedok. PhDr. A. Macurová** z Filozofickej fakulty Karlovej univerzity v Prahe sa zaoberala problematikou štylizácie komunikačných javov v umeleckých textoch.

Materiály z konferencie budú publikované v osobitnom zborníku.

Dobrá organizácia konferencie, jej úspešný priebeh, spoločenská stránka a pekné prostredie Zemplínskej šíravy našli priaznivý ohlas u všetkých účastníkov. Katedra slovenského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty v Prešove môže zaradiť konferenciu o štylistike textu medzi ďalšie úspešné vedecké podujatia.

PhDr. Tamara ŠPERKOVÁ

Vyhodnotenie socialistickej súťaže na univerzite za školský rok 1980/81

Jednou zo špecifických foriem práce SZM na VŠ, ktorou sa vo významnej miere zúčastňuje na prehlbovaní a rozvíjaní výchovno-vzdelávacieho procesu, je socialistická súťaž medzi študijnými skupinami o názov „Študijná skupina SZM". Prostredníctvom nej sa vytvárajú podmienky pre neustále skvalitňovanie študijných výsledkov, ako aj pre prehlbovanie politickej angažovanosti každého študenta VŠ. Socialistická súťaž na jednotlivých fakultách napomáha zvýšeniu aktivity vo zväzáckej práci, či už ide o ideovo-výchovnú, verejnoprospešnú, brigádnickú prácu, ŠVOČ alebo o pomoc PO SZM. Upevňuje kolektívne vzťahy v študijnej skupine, aj osobnú zodpovednosť vysokoškolákov za dosiahnuté výsledky.

Každá fakulta má na základe pokynov SÚV SZM a MŠ SSR rozpracované zásady súťaže. Študijné skupiny sa do súťaže prihlásili formou prijatých kolektívnych záväzkov. Dnes už poznáme výsledky a víťazov minuloročného súťažného ročníka. Jeho slávnostné vyhodnotenie sa uskutočnilo 20. novembra 1981 na celouniverzitnej Akadémii k MDŠ. Najlepšie výsledky a prvé miesto na univerzite obsadila **ŠS, anorganická chémia terajšieho V. roč. Prírodovedeckej fakulty.** Jej pedagogickým vedúcim je **RNDr. Chomič, CSc.**, a členmi sú študenti **Andrejčíková, Findura, Hudák, Kačík, Kubičková, Majoroš, Markulíková, Molčan, Semančíková.** Táto ŠS obsadila prvé miesto v socialistickej súťaži na univerzite aj v školskom roku 1979/80. Druhé miesto získali prešovčania — **ŠS R—Ps terajšieho IV. ročníka Filozofickej fakulty.** Členkami tejto skupiny sú: **Babinová, Bajusová, Biľová, Bittnerová, Dacková, Glogovská, Grohmanová, Hatalová, Kropuchová, Mikulová, Očková, Pangrácová, Paulovská, Postíhačová** a **Simová.** Pedagogickým vedúcim skupiny je **PhDr. Ščipanskaja N., CSc.** Tretia na univerzite obstála **ŠS z Lekárskej fakulty — 3.—4. ŠS IV. ročníka všeobecného.** Jej členmi sú: **Chymčák, Ihnát, Jonner, Kožlej, Kravčák, Sedlák, Schmidt, Novotný, Černý** a pedagogickým vedúcim je **MVDr. J. Neuschl.**

Tieto skupiny splnili svoje záväzky na 100 %, získali titul „ŠS SZM". Sú príkladom v študijnej i mimoškolskej práci pre ostatné súťažné kolektívy.

V súčasnom období je už plne rozbehnutý ďalší súťažný ročník. Môžeme teda popriať súťažným skupinám veľa zdravej rivality, vydarené akcie a podujatia, výborné študijné výsledky, aby bilancia o rok bola ešte lepšia a aby socialistická súťaž splnila svoje poslanie v každej študijnej skupine, každom súťažnom kolektíve.

Daniela DRAVECKÁ,
referent pre soc. súťaž CV SZM

HLAS vysokoškolákov UPJŠ

SZM ČSSR

LETNÁ AKTIVITA 1981

Letná aktivita je najdôležitejším obdobím v pracovnej iniciatíve študentov UPJŠ. K jej úspešnému zvládnutiu smerovala podstatná časť úsilia celého ŠB CV SZM, ale aj ŠB jednotlivých fakúlt. Prípravu LA 81 začal ŠB realizovať začiatkom februára, a to vypracovaním zamerania LA 81, ktoré vychádzalo zo zamerani LA SÚV SZM a KV SZM. V svojej práci sme sa zamerali najmä na skvalitnenie výberu a metodickú pomoc vedúcich brigád. Za týmto účelom sme uskutočnili školenie vedúcich brigád. Nábor brigádnikov sa uskutočnil v priebehu mesiacov máj — jún. Nemenej dôležitou úlohou v prípravnom období bolo uzatváranie zmlúv, výber vedúcich, ako aj kontrola pripravenosti pracovísk. Pri kontrole pracovísk treba zvýšiť v budúcom roku pozornosť, lebo len tak sa môže predchádzať problémom, vznikajúcim už v samotnej realizácii LA.

Celkove možno hodnotiť výsledky LA 81 ako veľmi úspešné. Do LA 81 sa zapojilo 1769 študentov. IV tomto počte nie je zahrnutá odborná prax na LF — 510 študentov, a prax v pionierskych táboroch na PdF — 208 študentov.). Pri počte študentov 3472 našej univerzity je to 50,1%. Spolu s praxou predstavuje zapojenosť až 68,7 %. Keď si uvedomíme, že sa znižujú počty študentov prijímaných na našu univerzitu, sú to výsledky viac než úspešné.

LA 81 prebehla v dvoch turnusoch, na rozdiel od predchádzajúcich rokov s menšími časovými úsekmi a s menšími možnosťami zapojenia študentov nultého ročníka.

I. turnus od 13. 7. do 8. 8. 1981
II. turnus od 10. 8. do 29. 8. 1981

Rok 1981 bol pre LA významný tým, že sa uskutočnili MŠVB, ktoré sú dôležitým medzníkom a prostriedkom výchovy študentov k socialistickému internacionalizmu a umožňujú vymieňať si skúsenosti z práce mládežníckych organizácií. Najlepšie výsledky dosiahli na FF, kde realizovali MŠVB s tromi družobnými univerzitami; so ŠU v Užhorode, s univerzitou v Jene a ŠU Cyrila a Metoda vo Veľkom Tarnove.

V NDR brigádnici pracovali v medzinárodnom tábore Stadtrod pri Jene, kde pracovali v lesnom závode. Kultúrno-poznávací pobyt sa uskutočnil po trase Jena — Berlín — Drážďany. Partnerskej strane sa nepodarilo zabezpečiť ubytovanie v Lipsku, a na základe dohody účastníkov sa skrátil tento pobyt na 3 dni. V BLR sa realizovala MŠVB prvýkrát. Organizácia práce však bola pomerne nevyhovujúca. Mimopracovná činnosť bola pomerne bohatá. PdF realizovala len jednostrannú výmenu maďarských študentov u nás.

Na PrF v rámci MŠVB sa uskutočnila výmena z univerzity v Magdeburgu k vzájomnej spokojnosti oboch partnerov. Na PdF došlo prvýkrát ku výmene z právnickej fakulty v Szegede. Na PdF nebola realizovaná výmenná brigáda s HU Berlín, pretože partnerská škola na výzvu neodpovedala. S podobným prípadom sme sa stretli aj na LF. Aby sa vyhli podobnej situácii pri organizovaní MŠVB 82, pozývajú si partnera z Magdeburgu na predbežné rokovanie už v mesiaci október, dúfajúc, že sa podarí realizovať MŠVB 1982.

Tak ako aj po iné roky sa realizovala MŠVB so študentmi ŠU v Užhorode. Dňa 17. 7. 1981 sa uskutočnila slávnostná výmena brigádnikov na štátnej hranici vo Vyšnom Nemeckom. Partnerská organizácia bola po všetkých stránkach pripravená na prijatie študentov-brigádnikov. Zúčastnilo sa 48 študentov UPJŠ z FF, PdF a PrF. V rámci kultúrno-poznávacej činnosti po trase Kyjev — Odesa navštívili študenti kultúrne a historické pamiatky ZSSR. V budúcnosti treba konkrétnejšie spresniť podmienky výmeny, ale aj akceptovanie požiadaviek zmluvných strán.

V tejto súvislosti chceme poďakovať CZV KSS jednotlivých fakúlt, prodekanom pre výchovno-vzdelávaciu prácu a ostatným pracovníkom Ústavu marx-leninizmu, ktorí významne prispeli k ideovo-výchovnej práci medzi študentmi našej univerzity počas LA 81. Súčasťou ich práce boli aj kontroly pracovísk, a tým prispeli k zdarnému priebehu LA 81. Z akcií v kultúrno-športovej oblasti to boli: futbalové, volejbalové, šachové turnaje, vý-

(Pokračovanie na 13. str.)

CENA ZA TVORIVÝ ČIN ROKA DO PREŠOVA

Posledné októbrové dni v meste Martin sú už tradične každý rok zasvätené amatérskemu divadlu. Vrcholné podujatie slovenských divadelných ochotníkov — Scénická žatva — právom má svoj stánok práve v Martine, niekdajšom centre slovenského kultúrneho života. A tak sa tu tohto roku už po 58. raz prezentovalo publiku to najlepšie, čo v slovenskom amatérskom divadle máme. Taká „mohutná" prehliadka, akou SŽ nesporne je (Žúčastňujú sa jej špičkové súbory detské, mládežnícke, bábkárske i činoherné, ansambly vytvorené z pracujúcich závodov a podnikov), je výbornou príležitosťou pre konfrontáciu, bilancovanie a zamyslenie sa nad tým, kam súčasné amatérske divadlo smeruje.

Východoslovenský kraj na tohtoročnej SŽ zastupovali 2 umelecké kolektívy — Malé divadelné štúdio pri DK ROH VSŽ v Košiciach a Študentské divadlo SZM pri FF UPJŠ v Prešove. **Tento súbor sa po období tzv. zábavného divadla vrátil späť k žánru divadla poézie. Jeho posledné predstavenie** — Elementaristika — **sa svojským štýlom a vysokou estetizovanou metódou usiluje o pretlmočenie historického (vznik slovenského národa), v súvislosti s jeho odrazom v literatúre (v predstavení sa recituje ľudová poézia, detské šlabikárové texty, verše klasicistické a romantické). Autorom scenára a režisérom zároveň bol i tentoraz** PhDr. Karol Horák. **Že snaha Prešovčanov nebola márna, svedčí viacero ocenení, z ktorých iste najväčšmi teší to posledné:** Cena MK SSR za tvorivý čin roka, **ktorá bola súboru udelená práve na martinskej prehliadke. Popri nej, samozrejme, ešte treba spomenúť hlavnú cenu na tohtoročnom Akademickom Prešove a tiež víťazstvo na XXVII. ročníku Hviezdoslavovho Kubína (6.—9. X. 1981). Nuž žatva skutočne bohatá, a to nielen pre prešovský súbor. Spolu s ním porota veľmi vysoko hodnotila i predstavenie známeho (a dnes už vlastne doslova „populárneho") zelenačského divadla, ktoré prišlo do Martina s hrou** Guľôčka, **ktorú podľa literárnej predlohy Guy de Maupassanta upravil a zrežíroval Jozef Bednárik, člen činohry Divadla Andreja Bagara v Nitre.**

„Festival festivalov", ako niektorí priliehavo martinskú SŽ nazývajú, opäť raz presvedčil o tom, že na Slovensku máme vysoko kvalitné ochotnícke súbory, ktorým už hádam prívlastok „ochotnícky" ani nepristane. Svojou interpretačnou vyspelosťou, novátorstvom, experimentovaním = zdravým a podnetným hľadačstvom nových tvorivých metód hraničia mnohé z nich s profesionálnym divadlom.

Nás teší, že k takýmto súborom patrí aj naše prešovské Študentské divadlo.

Kvetoslava SARVAŠOVÁ, FF UPJŠ

Z OSLÁV MDŠ

Celoslovenské oslavy MDS, ktoré usporiadal SÚV SZM, vyvrcholili v dňoch 11. a 12. novembra 1981 v Bratislave. Ich už tradičnou súčasťou je každoročná celoslovenská prehliadka vysokoškolskej ZUČ. 12. novembra patrilo javisko bratislavského PKO viac ako 150 účinkujúcim, 12 umelec. kým telesám, ktoré v temer trojhodinovom programe prezentovali pestrú paletu svojej záujmovej činnosti. Teší nás tento masový počet, ktorý našej vysokoškolskej ZUČ-ke slúži naozaj len ku chvále.

Prvá polovica programu bola vlastne prehliadkou študentských divadiel a najúspešnejších amatérskych recitátorov.

Videli sme známe bratislavské divadlo pantomímy **Pomimo**, poslucháčov VŠMU a ich **Fujarová show**, **Grotesku** v podaní poslucháčov FTVŠ, Východoslovenský kraj zastupovalo Študentské divadlo SZM FF UPJŠ v Prešove.

Početné publikum, ktoré nebolo skúpe na smiech a na potlesk, pomohlo vytvoriť výbornú atmosféru. Nie menej k nej prispelo i vystúpenie študentov z Panamy, temperamentné melódie ich piesní a svojrázne tance, ktoré vlastne tvorili akýsi prechod k druhej časti programu. Tou bola prehliadka najlepších vysokoškolských folklórnych súborov. Hádam stačí spomenúť také zvučné mená ako bratislavský **Technik, Gymnik** či súbor **Ponitran** z VŠP v Nitre. Tesne pred týmto kultúrno-spoločenským večerom sa konal v Dome SZM slávnostný aktív, na ktorom sa, okrem iného, každoročne udeľujú ceny a vyznamenania jednotlivcom, ktorí v práci s mládežou dosiahli najvýraznejšie výsledky.

Teší nás, že SÚV SZM udelil pri príležitosti tohtoročných osláv MDŠ Cenu za socialistickú výchovu PhDr. Karolovi Horákovi, odb. asistentovi FF UPJŠ v Prešove a dlhoročnému vedúcemu ŠD SZM FF UPJŠ. Úprimne mu k tomuto úspechu (i za redakciu Spravodaja, pozn. red.) blahoželáme.

Kvetoslava SARVAŠOVÁ

Po stopách generála Petrova

Na začiatku školského roku 1981/82 sa naša nevelká skupinka štyroch poslucháčok (M. Jakabová, D. Gáborová, H. Peterlová, M. Žemešíková) orlového ročníka TK prihlásila do Klubu priateľov Sovietskeho zväzu, ktorý pracuje pri FF UPJŠ.

Súdr. asistentka PhDr. Anna Danilková, vyučujúca ruský jazyk, nás získala zaujímavou úlohou: pátrať po stopách gen. Petrova. Generál Petrov bol veliteľom 4. ukrajinského frontu, ktorého 18. armáda oslobodzovala mesto Košice. Na prvej schôdzke 28. IX. 1981 sme si zvolili výbor, pozostávajúci zo starších poslucháčov, ktorí majú určité skúsenosti s činnosťou klubu. Zároveň sme si vypracovali plán práce na školský rok 1981/82. Medzi jednotlivé skupiny sa rozdelili konkrétne úlohy. Našou úlohou bolo obrátiť sa na KV Zväzu protifašistických bojovníkov a takto získať čo najviac informácií o generálovi Petrovovi. Dlho sme neváhali a dali sme sa s chuťou do práce. To sme ešte nevedeli, koľko prekvapení nás na tejto ceste čaká.

7. X. 1981 sme naplno začali pátranie. Odhodlane sme vykročili do ulíc mesta Košíc. Naša prvá zastávka bola na MV Zväzu protifašistických bojovníkov. Vtedy sme sa ešte obávali, či budeme stačiť zapisovať všetko, čo sa dozvieme. Darmo sme sa obávali, veľa sme sa nedozvedeli. Ale ako sa vraví, nádej zomiera posledná. Hoci o generálovi Petrovovi tam nemali záznamy, odporučili nás na MsNV do kultúrneho strediska. Odtiaľ naše kroky smerovali k mestskému kronikárovi. S rozličnými pocitmi sme nesmelo vstupovali do miestnosti. Mestský kronikár s. Sabol nás srdečne privítal. I keď sa nad našou otázkou trochu pozastavil, nedal sa prekvapiť. O to príjemnejšie prekvapil on nás. Dozvedeli sme sa, že práve pracuje nad knižkou, kde bude zachytených okolo 400 významných postáv — bojovníkov druhej svetovej vojny na území Slovenska — medzi nimi i generál Petrov. Rozprúdila sa živá beseda.

Generál Petrov sa narodil v Trubčevsku roku 1896, počas oslobodenia Košíc býval na Gottwaldovej ulici č. 2. Súdruh Sabol vyťahoval jednu perličku za druhou. Okrem známych vecí, že je po ňom pomenovaná ulica a park, sme sa o generálovi Petrovovi dozvedeli veľa zaujímavostí. Generál Petrov bol nositeľom viacerých zahraničných i domácich vyznamenaní a držiteľom medailí. Roku 1945 bol menovaný Hrdinom ZSSR, bol viacnásobným nositeľom Leninovho radu a Radu červenej zástavy. Zomrel v roku 1958 v Moskve.

Snažili sme sa dozvedieť aj mená ľudí, ktorí boli v styku s generálom Petrovom. Jedným z nich je súdruh L. I. Brežnev, ktorý v rokoch 1941 — 1945 zastával funkciu náčelníka poli-

Krasnodarská kapitola študentského života

Odcestovali sme na stáž do Krasnodaru 4. februára 1981. Vrátili sme sa 26. júna 1981. Takmer pol roka! Pol roka za hranicami svojej vlasti, odkázané samy na seba, na svoje vlastné sily. A ak ti tie sily nepostačovali, ostávalo ti verit v pomoc kolektívu.

Posledné skúšky. Balenie kufrov. Lúčenie. Stanica. Československá štát. na hranica . . . A náhle sa do našej mysle predralo uvedomenie si toho, že tam, v Krasnodare, budeme reprezentovať všetko, čo sa skrýva v tej malej, ale prekrásnej skupine slov — Československá socialistická republika.

O koľkokrát častejšie sa rozrezonuje v človeku za hranicami rodnej zeme vlastenecké city! Na základe niekoľkých výtlačkov čs. Pravdy a Rudého práva, sov. tlače, rozhlasu a televízie, na základe listov svojich najbližších sme si vytvárali postupne mozaikový obraz socialistickej prítomnosti nášho pracujúceho ľudu. Naša vlasť vtedy žila prípravami na XVI. zjazd KSČ a na voľby do zastupiteľských orgánov.

A hádam ani nie je možné, aby sa mladý človek pasívne obmedzil len na sledovanie činnosti tých druhých, na sledovanie informácií v tlači o priebehu príprav týchto významných udalostí.

„Čo keby sme pozdravili rokovanie XVI. zjazdu našej strany?" — myšlienka v otázke a niekoľko dňoch jej realizácie. Naša? Míting k XVI. zjazdu KSČ. Zúčastnili sa ho aj čestní hostia — s. prorektor pre prácu so zahraničnými študentmi KŠU Šachmetov, členovia katedier sov. literatúry, politickej ekonómie i katedry pre prácu so zahraničnými študentmi. Prítomní boli aj pracovníci krasnodarského rozhlasu, ktorí pripravili z mítingu reportáž. Na ÚV KSČ v Prahe sme poslali rezolúciu — naše pozdravenie rokovaniu zjazdu a zároveň vyjadrenie nášho súhlasu s politikou KSČ.

Zodpovedne, s nadšením a hrdosťou sme sa postavili aj k prípravám volieb. Kultúrnu miestnosť internátu č. 3 na Arteľnej ulici sme zmenili na miestnosť volebnú. Čestnými hosťami boli: s. prorektor KŠU Šachmetov a s. Drozd — vedúci pracovník šk. oddelenia čs. zastupiteľstva v Moskve, ktorého pochvala nám padla dobre. Vraj ani na ministerstve nemali taká peknú volebnú miestnosť! To znamená, že priebeh volieb mal dôstojný, slávnostný charakter, a to bol náš cieľ. Veď väčšina z nás pristupovala k volebnej urne s čs. štátnym znakom po prvýkrát.

Neostalo bez povšimnutia ani rokovanie XXVI. zjazdu KSSZ, ktoré naši čs. študenti pozdravili prostredníctvom kubánskej televízie.

Veľkým prínosom pre nás boli aj exkurzie, ktoré pre nás organizoval Dekanát pre prácu so zahraničnými študentmi KSU. Nejednej z nás vstúpili slzy do očí, stojac na legendárnej Malej zemi, zbrázdenej množstvom granátov, mín, olovených guliek, na zemi zliatej červenou krvou človeka.

So zatajeným dychom, smútkom v očiach a so srdcom stisnutým od súcitu sme stáli pri vitrínach v Múzeu rodiny Stepanovových v Timoševsku a počúvali sme príbeh ženy, ktorá stratila 9 synov vo vojnách za lepší zajtrajšok.

Pekné spomienky máme na 1. máj v Krasnodare. Spievali sme si v kruhu melodické slovenské i české piesne, ktoré mali patričný ohlas. Jedna pani nám poslala za ne škatuľku cukríkov. Nasledujúca pieseň patrila výlučne a jedine jej.

Spomínané akcie prispeli k obohateniu našej ideovo-výchovnej práce. Ale predsa mladý človek žije omnoho všestrannejšie! Máte pravdu, je tu šport a kultúra! Ráno sme vstávali a behom na štadión za zdravím a pohybom. V lete sme si chodili zaplávať na rieku Kubáň. Boli sme na predstaveniach v cirkuse, kinách, divadlách Krasnodaru, tancovali sme na diskotékach . . . . A takmer na každom kroku sme snovali nové a nové nite internacionálnych priateľstiev.

Pol roka pobytu v Krasnodare sa zachovalo v našich spomienkach. Vybledlú ako všetky, ale ostanú navždy.

Jarmila HATALOVÁ, FF UPJŠ

1. máj 1981 v Krasnodare.

tického oddelenia 18. armády, ktorá, ako vieme, patrila do 4. ukrajinského frontu. A ešte jedna perlička. V prípravnom štádiu je postavenie pomníka armádnemu generálovi I. E. Petrovovi, ktorý bude odhalený v rámci osláv 40. výročia oslobodenia Košíc.

To sú len niektoré zaujímavosti, ale naša práca tým zďaleka nekončí. Budeme sa snažiť čo najviac sa dozvedieť o životnej ceste generála Petrova, ktorú začíname teraz poznávať.

H. PETERIOVÁ, M. ŽEBEŠIOVÁ,
I. roč. Tk PF UPJŠ

PAVOL KREN

Myšlienka

Raz pred večerom v prázdnej izbe
nájdem možno sám seba
a poviem — do videnia detstvo.

Čosi sa kdesi pretrhlo
a jemná struna rozladenej harfy
kvílive mlčí
o minútach nálezov a strát letného večera
Poviem, čo všetci vravia v tejto chvíli
že budem taktiež ako ostatní, čo robia prvé kroky
starým svetom nových objavov.

Objavím krásu tvojho dychu
objavím tvoje prvé pohľady
objavím, čo hľadať netreba
a budem smutný čakať ranné svitanie.

PF UPJŠ – náš nový „druhý" domov

Konečne! Po dvoch týždňoch čakania som dostal žltú obálku. Suseda ma upozornila, že je akási hrubá a že ma určite zobrali. Stalo sa. Obratom som zaslal späť vyplnené dotazníky a začali sa mi ozajstné prázdniny. Potom prišiel zápis. Z tých písačiek som tak zmagoval, že miesto dátumu narodenia som písal dnešný dátum a naopak. Ale to nebolo všetko. Ďalšia kopa papierovania na mňa čakala na internáte. Napriek tomu som bol šťastný, keď som sa dostal zo sardinkárne pred ubytovacím oddelením. Potom sme celý týždeň počúvali prednášky o škole. Niektoré boli zaujímavé, iné menej. Potichu som rátal mozole na zadnej časti tela. Na druhý týždeň, po slávnostnom otvorení, začal sa normálny pracovný týždeň študenta — prednášky, cvičká, semináre . . . Problémy nám, prvákom, robilo hlavne nájsť príslušné posluchárne.

Ako sa mi páčia prednášajúci? Nuž, jeden tak, druhý onak. Jeden poznámky diktuje, druhý melie, že radšej ani nepíšem, a s tretím si asi budeme rozumieť. Po ruštine som si povedal: „Ak vyletím z tejto školy, tak to bude pre ruštinu!" S. docent nás trocha postrašil, ale dozvedel som sa od starších kolegov, že iba postrašil. A MRH? Škoda reči — veď to všetci poznáte. Ale zatiaľ všetci, čo ich poznám, chcú nás niečomu naučiť. Aby som sa presvedčil, že to nie je len môj subjektívny názor, spýtal som sa na prvé dojmy aj ostatných kolegov — prvákov.

Maja — Ja som šla na školu bez prijímačiek, a tak som už bola aj na LA. Bolo tam fajn — teda myslím kolektív. Ináč sme robili 11 hod. denne, chýbala pitná a teplá voda.

Táňa — Ja mám podobné zážitky z LA ako Maja. Dobrý kolektív pomohol vytvoriť aj študijný referent Miro. (Tak preto mu tak tlieskali, keď nám predstavili výbor SZM — autor.) S vyučovaním som spokojná, až na fyziku. Ten fyzikár je taký . . . noó . . . čudák.

Eva — Na LA bolo výborne. Užili sme dosť zábavy aj s vojakmi, čo tam boli. So školou som spokojná, len s internátom nie. Nie že by sa mi nepáčil, ale už ma stihli okradnúť. V noci mi zobrali peniaze a doklady.

Dito — No, je tu fajn. Zoznámil som sa s novými ksichtami a máme prima partiu. S prednáškami som spokojný, až na matematiku — nepáči sa mi spôsob, ako to prednáša asistent. SZM tu berú dosť vážne, a musím sa obracať, aby som dostal body na inťák.

Ivo — Košice sa mi páčia, aj život na internáte a v škole. Ale už som si raz povedal: „Žiadne ženy, žiaden alko, hoi!" (No v malej miere nezaškodí.). A doteraz len škola, lebo raz darmo, nie sú s ňou žarty". Z prednášajúcich sa mi celkom nepozdáva botanikár. Taký je . . . no . . . však vieš, ako to myslím.

Ivo II. — Jediný silný dojem na mňa urobili košické ženy.

Teda nám, holubom, je tu zatiaľ dobre. Všetci máme na mysli hlavne uchytiť sa dobre na škole. Ostatné záujmy musia ustúpiť

Martin SCHUSTER

NA POMOC ZVÄZÁCKYM FUNKCIONÁROM V ŠD

Dňa 10. októbra 1981 sa v Študentskom domove SRR UPJŠ v Prešove konal aktív funkcionárov pracujúcich v Študentskej rade SZM a predsedov chodbových výborov SZM Pedagogickej a Filozofickej fakulty UPJŠ. Aktív sa realizoval na základe „Postupu ČSO SZM pri realizácii záverov Sekretariátu ÚV KSČ k politicko-výchovnej práci vo vysokoškolských študentských domovoch". Cieľom aktívu bolo oboznámiť funkcionárov pracujúcich v ŠD UPJŠ so základnými problémami zväzáckej práce v ŠD a zoznámiť členov ŠR a predsedov CHV s novým domácim poriadkom. Aktív bol celodenný a uskutočnil sa v klubovni A-klubu v ŠD.

Dopoludnia s. Ján Lacjak — referent ŠD CV SZM predniesol prednášky na tému „Organizácia práce SZM v ŠD" a „Úlohy SZM v ŠD vyplývajúce zo Správy o PVP vo VŠ ŠD v ČSSR". Po krátkej prestávke sa ujala slova s. Lýdia Oláhová — zást. riaditeľa ŠD, ktorá oboznámila prítomných s plánom PVP v ŠD UPJŠ na školský rok 1981/82.

Po obedňajšej prestávke pokračoval aktív odmeňovaním najaktívnejších predsedov chodbových výborov — s. Mižákovej a Jonuchovej a členov ŠR SZM — s. Urbančíkovej a Sarneckej. Potom predsedníčka ŠR predstavila nových členov ŠR: namiesto s. Urbančíkovej nastúpila do funkcie podpredsedníčky ŠR pre VZČ s. Tkáčová a namiesto s. Sarneckej do funkcie predsedu komisie pre soc. súťaž s. Soltésová.

Ďalším bodom bol nový domáci poriadok. Prítomných s ním oboznámil s. Lacjak.

O tomto domácom poriadku, ako aj o problémoch v zväzáckej práci, sa potom rozprúdila diskusia.

Aktív sa ukončil zasadnutím Študentskej rady SZM, na ktorom sa skonštatovalo, že aktív splnil svoj účel.

Dúfajme, že sa stane podnetom pre zlepšenie zväzáckej práce v našom študentskom domove.

Anna URBANČÍKOVÁ

D. STIERANKOVÁ

NAŠE HVIEZDY

Otáčam v prstoch útle stebielko trávy. Stmieva sa. Vo vzduchu sa chveje sotva badateľná vôňa odchádzajúceho jarného dňa. Rozsvecujú sa pouličné lampy, oneskorenci sa ponáhľajú domov.

Sedím na lavičke v parku a pozorujem, ako sa pomaly, jedna za druhou zapaľujú hviezdy. Je ich na tisíce, možno aj oveľa viac. Možno má každý človek svoju hviezdu. Jedna z nich je moja. Len moja. Napríklad tá — napravo od koruny vysokého topoľa nado mnou. Okolo nej je veľa hviezd, ale jedna je celkom blízko. Tvoja. Kto si? Naše hviezdy sa takmer dotýkajú. Stretnem ťa niekedy? Možno dnes, alebo snáď zajtra . . .? Kde si?

Moja hviezda je obývaná. Žijú na nej ľudia, presne takí ako my. Milujú aj nenávidia, smejú sa a plačú, vždy po niečom túžia. Aj ty máš svoje túžby. Viem to. Každý ich má. Tvoja hviezda je taká, ako moja. Obe sú rovnako jasné. Aký si? Kto žije na tvojej hviezde?

Chvíľu sa prechádzam po parku. Vietor sa mi zapletá do vlasov. Z nekonečnej výšky sa na mňa pozerá moja hviezda. Možno vidí svet ináč, ako my.

Chcel by si vystúpiť na svoju hviezdu a pozrieť sa, ako odtiaľ vyzerá svet alebo iné hviezdy? Kam sa vlastne podela tvoja hviezda? Stratila sa mi. Vrátim sa pod tichý topoľ — už ju vidím. Sú tam teraz obe. Navždy budú spolu putovať po Mliečnej dráhe. Nič ich nerozdelí. Snáď len zánik jednej z nich.

Viem, že si. Hľadám ťa. Ty ma možno tiež hľadáš. Keď ma nájdeš, ukážem ti svoju hviezdu.

Vstávam z lavičky a zošúverené stebielko trávy pustím na zem. Len tak. Kdesi v diaľke zapískal vlak. Listy topoľa tíško zašumeli.

Pouličné lampy hasnú. V šere hviezdy blednú a pomaly sa strácajú. Stratila sa aj moja a tvoja. To nič. Zajtra možno vyjdú zas a budú ešte jasnejšie. Naše hviezdy.

Do tichého parku vstúpilo rušné ráno . . .

PAVOL HUDÁK

Snehulienka

V kryštáloch bielučkého snehu,
som našiel krehké stvorenie.
Má v očiach perly, modrú nehu.
Zmrzla mi v snehu? Vari nie . . .

A tak ju hrejem, tak ju kriesim,
dýcham jej lásku do tela.
Čo ma však trápi, čo ma desí . . .
Možno sa prebrať . . . nechcela.

MÁRIA LENÁRTOVÁ

* * *

Mať chuť
aspoň raz
odletieť s kŕdľom vtákov na juh
bláznivo rozvoniavať s kopou sena
rozkvitnúť ako sedmikráska v ranej rose
pnúť sa jak hustý vinič kolo domu
kričať s oziminou
hrkotať s kolesami vlaku
otvoriť sa ako okno
naplniť sa ako džbán
vykysnúť ako cesto na koláč
presypať sa ako piesok v hodinách
dozrieť ako šťavnaté jablko
rozšumieť sa ako starý dub —
naozaj ŽIŤ

NAŠI JUBILANTI

K sedemdesiatinám doc. JUDr. Antona RAŠLU

V septembri 1981 sa dožil sedemdesiateho roku svojho plodného života docent JUDr. Anton Rašla, vedúci Katedry trestného práva a člen Vedeckej rady Právnickej fakulty Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach.

Okrúhle výročia sú vždy dôvodom na spomienku, zamyslenie, bilanciu a hodnotenie, obzvlášť ak ide o hodnotenie človeka, ktorý v doterajšom bohato naplnenom živote dosiahol výšiny spoločenského uznania, ale poznal i hlbiny utrpenia; človeka, ktorého všestranný záujem, činorodá aktivita a nezdolný optimizmus sú predmetom obdivu súčasníkov a vzorom pre mladú generáciu.

Doc. JUDr. A. Rašla, rodák z obce Pavlice v Trnavskom okrese, vyrastal od roku 1924 v prostredí proletárskej periférie pod bratislavským hradom. Aj táto okolnosť prispela k tomu, že sa ako študent primkol k robotníckemu hnutiu. Po absolvovaní gymnázia a Právnickej fakulty v Bratislave bol roku 1937 promovaný na doktora práv. Od začiatku vysokoškolského štúdia sa aktívne zúčastňoval študentského politického hnutia a roku 1935, keď sa už v susednom Nemecku rozvíjal agresívny hitlerovský fašizmus, stál pri kolíske vytvárania jednotného frontu pokrokového študentstva, ktorý vtedy úspešne organizoval predseda Spolku socialistických akademikov Gustáv Husák. A. Rašla už vtedy písal polemické články do Robotníckych novín, Nového hlasu a prednášal pravidelne v rozhlasovej relácii „Robotnícka akadémia". Boli to všetko prejavy odporu a kritiky voči nástupu slovenského ľudáctva na cestu fašizácie.

Po absolvovaní vojenskej služby sa na jar 1939 stáva justičným dôstojníkom z povolania, aby sa tým vyhol šikanovaniu za svoju predošlú protiľudáckú angažovanosť. Už od začiatku druhej svetovej vojny sa zúčastnil protifašistického odboja, za čo bol dva razy väznený. Vo februári 1943 vypracoval pre III. ilegálny ÚV KSS príspevok ku konšpiračným smerniciam „Ako sa má komunista správať pri vyšetrovaní pred súdom". Za túto činnosť bol degradovaný a odsúdený. Po vypuknutí SNP bol menovaný poľným prokurátorom povstaleckej čs. armády, v októbri 1944 sa stal členom SNR, bol v redakčnej rade Nového slova a po potlačení Povstania odchádza do ilegality na západné Slovensko. Tu úzko spolupracuje s. K. Šmidkem a Š. Bašťovanským, ktorí tu reprezentujúc stranícke vedenie pripravovali plán oslobodenia väznených komunistov. Po prechode cez front na území oslobodené Sovietskou armádou sa stáva v Košiciach členom úradujúceho Predsedníctva SNR a je menovaný za zástupcu poverenika pre veci vojenské. Po utvorení prvej vlády Národného frontu ČSR v Košiciach bol dr. Rašla menovaný za prednostu spravodajského oddelenia Hlavného štábu MNO. V októbri 1945 sa stal jedným z námestníkov Generálneho vojenského prokurátora a z tejto funkcie bol v marci 1946 vyžiadaný pre úrad obžaloby pri Národnom súde v Bratislave, kde potom zastupoval obžaloby v tých častiach, kde išlo o vojnové zločiny. Po skončení činnosti ľudových súdov a Národného súdu vracia sa dr. Rašla späť do vojenskej justície ako vyšší vojenský prokurátor v Bratislave.

Vo Februári 1948 bol predsedom Akčného výboru NF pri Ústrednom národnom výbore v Bratislave. Po Februári 1948 zastával stranícke funkcie v armáde a bol predsedom právneho výboru SNR. Postupne bol povýšený na generála vojenskej justície, avšak v roku 1952 sa i on stal obeťou deformačných zásahov, bol odsúdený a väznený, avšak už koncom roku 1956 bol súdne rehabilitovaný. Krátky čas pracoval v Právnickom ústave Ministerstva spravodlivosti, pričom sa stal opäť predmetom trestného stíhania, opätovne bol odsúdený a neskôr rehabilitovaný. Napriek týmto hlbokým a zvlášť citlivým zásahom nezatrpkol, ale nezlomený sa dal znovu do činorodej práce, dôkazom čoho je i skutočnosť, že po svojom druhom prepustení v stiesnených pomeroch vyštudoval stavebnú priemyslovku.

Od augusta 1963 sa stal pracovníkom Katedry trestného práva Právnickej fakulty UK v Bratislave, pričom v roku 1965 sa habilitoval na docenta prácou „Retribučné súdnictvo ako forma mimoriadneho súdnictva". Vedecká a publikačná činnosť doc. dr. A. Rašlu sa prevažne orientovala na aktuálne politické a trestnoprávne problémy. Roku 1946 vydal brožúru „Pomer Slovákov a Čechov v ľudovodemokratickom Československu", roku 1947 knihu „Tiso a povstanie", kde rozoberá z trestnoprávneho hľadiska Tisovu vinu po vypuknutí SNP, roku 1967 spomienkovú knihu „Civilista v armáde", roku 1969 prácu „Ľudové súdy v Československu po II. svetovej vojne ako forma mimoriadneho súdnictva" a dokumentačnú knihu „Neporazená armáda" a v roku 1970 brožúru „Korene federatívneho usporiadania ČSSR". V rôznych časopisoch a novinách publikoval celý rad článkov najmä s trestnoprocesnou problematikou, a to i v časopisoch zahraničných (nemeckých, francúzskych, talianskych a japonských). Ako spoluautor sa podieľal na spracovaní celoštátnych učebníc z trestného práva procesného. V roku 1979 vydal skriptá „Základy dôkazného práva", pričom v súčasnosti pokračuje naďalej v skúmaní uvedenej problematiky s cieľom spracovať ju v samostatnej monografii.

Docent dr. A. Rašla prežil bohatý a plodný život, ktorým sa zapísal do dejín slovenského národa, do dejín našej socialistickej spoločnosti. Je komunistom, ktorý ani v ťažkých chvíľach skúšok a utrpení nestratil svoje pôvodné ideály a presvedčenie v lepšie a spravodlivé usporiadanie spoločnosti, ktorého slovo a presvedčenie je podopreté skutkami. Za jeho činnosť v robotníckom revolučnom hnutí a pri výstavbe socialistickej spoločnosti sa mu dostalo uznania. Je nositeľom Radu republiky, Radu SNP I. stupňa, Radu februára I. stupňa, mnohých vojenských vyznamenaní, diplomov a čestných uznaní.

Ani po dosiahnutí „dôchodcovského veku" nezložil doc. dr. A. Rašla ruky do lona, ale naďalej pokračuje vo vedeckej a pedagogickej činnosti, pričom na požiadanie Právnickej fakulty UPJŠ v Košiciach od roku 1977 sa aktívne podieľa na rozvoji Katedry trestného práva vo funkcii jej vedúceho.

Sedemdesiatka je na počet rokov vysoký vek. Ale nie u doc. dr. A. Rašlu, ktorého pracovný elán a optimistická chuť do života, príslovečný šarm a humor robia stále mladým. S úprimnou úctou a obdivom mu k jeho životnému jubileu želáme veľa zdravia a ďalšie úspechy, aby nás ešte dlhé roky tešil svojou prítomnosťou a povzbudzoval svojím príkladom.

JUDr. Jozef OLEJ

Doc. PhDr. Eliáš GALAJDA päťdesiatročný

Básnik, prozaik, literárny kritik, umelec a pedagóg — rusista — všetkými uvedenými epitetami by bolo možné charakterizovať nášho jubilanta doc. PhDr. E. Galajdu, CSc., člena Katedry ruského jazyka a literatúry Filozofickej fakulty v Prešove Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, ktorý v auguste dovŕšil päťdesiatku.

Každý, kto pozná E. Galajdu, nechce veriť, že tento večne usmiaty, vo vnútri nepokojný a humorom obdarený mladík má už päť krížikov za sebou. A aká bola jeho doterajšia životná cesta? Narodil sa 1. augusta 1931 v obci Čertižné v rodine maloroľníka. V rokoch 1945—49 študoval na Ruskom gymnáziu v Humennom, kde bezprostredne prichádza do styku s ruštinou a aktívne sa zapája do mládežníckej práce a do práce v organizácii ZČSSP. V roku 1952—53 študuje na Karlovej univerzite v Prahe, odkiaľ odchádza ako zanietený poslucháč-rusista na štúdium do ZSSR, najprv na Saratovskú štátnu univerzitu a neskôr na Lomonosovovu univerzitu v Moskve. Po skončení vysokoškolských štúdií pracuje dva roky v redakciách ukrajinských časopisov Družno vpered a Dukľa, **prostredníctvom ktorých získava veľmi blízky kontakt so svojím rodným krajom a ukrajinským etnikom. Od r. 1960 až podnes pracuje na Katedre ruského jazyka a literatúry. Počas pôsobenia na fakulte v r. 1972 získal vedeckú hodnosť kandidáta vied a v r. 1976 sa habilitoval za docenta ruskej literatúry.**

Tento stručný prierez ani zďaleka nevyčerpáva činnosť E. Galajdu za uplynulé obdobie. Veľmi rozsiahla je jeho vedecko-výskumná činnosť, možno povedať, že sa doslova „upísal" literatúre. Pre ilustráciu uvedieme aspoň niektoré tituly a cifry. Je autorom, resp. spoluautorom štyroch učebníc z ruskej literatúry pre stredné školy, vydal 4 zbierky z tvorby sovietskych a ukrajinských autorov (Poryvy duše, vznešené — 1975, Slnečné studne — 1977), je autorom monografie Poviedky Puškina, **napísal okolo 15 vedeckých príspevkov, 40 vedecko-populárnych článkov, 25 odborných recenzií, niekoľko rozhlasových relácií o tvorbe ruských spisovateľov.**

Z jeho vlastnej tvorby do povedomia ukrajinského etnika sa dostali tri zbierky (Vzplanutia — **1974,** Keď idú dažde — **1980,** Smäd srdca a zeme — **1981). Okrem toho usporiadal v Múzeu ukrajinskej kultúry vo Svidníku výstavu samorastov (vlastná tvorba). Veľmi bohatá je mimoškolská činnosť s. Galajdu. Je členom komisie pre ruský jazyk pri ÚV ZČSSP v Prahe, členom predmetovej komisie pre ruský jazyk a cudzie jazyky — odbor rusistika pre 5.—12. roč. pri MŠ SSR.**

S menom nášho jubilanta sa rusistická verejnosť stretáva takmer na každom podujatí, či už ako s členom poroty na rôznych podujatiach (Puškinov pamätník, Melódie priateľstva a pod.), alebo ako s aktívnym účastníkom na kongresoch, sympóziách a konferenciách. Na fakulte značnú časť svojho času venuje aj práci v straníckej organizácii, a pochopiteľne posluchačom.

Do ďalších rokov života želáme nášmu jubilantovi veľa zdravia a tvorivých úspechov v jeho bohatej a rozsiahlej činnosti.

PhDr. Michal VARCHOLA, CSc.,
Katedra ruského jazyka
a literatúry FF Prešov

Náš jubilant

Univerzitný profesor Štefan Hapák, akad. maliar, sa v jesenných mesiacoch 1981 dožil významného životného jubilea — 60. výročia narodenia.

Narodil sa 16. októbra 1921 v Pinkovciach, okr. Michalovce. Pedagogickú dráhu začal po ukončení Učiteľského ústavu v Užhorode. Ako mladý učiteľ za svoju progresívnu činnosť sa v roku 1944 dostáva do koncentračného tábora v Maďarsku. Odtiaľ sa útekom dostal k Červenej armáde. Koncom roku 1945 nastúpil opäť do učiteľských služieb. Učil na školách v okrese Humenné a v Medzilaborciach. V roku 1947 odišiel študovať na Pedagogickú fakultu Slovenskej univerzity v Bratislave. V rokoch 1948—53 študoval na Akadémii výtvarných umení v Prahe u prof. Jána Želibského a Otakara Nejedlého. Po úspešnom ukončení akadémie sa natrvalo usadil v Prešove. Spočiatku pracoval ako výtvarný redaktor, neskôr ako asistent na Pedagogickej fakulte v Prešove, kde sa v roku 1959 habilitoval za docenta a v roku 1971 za profesora. V rokoch 1961—69 bol vedúcim katedry výtvarnej výchovy. Od roku 1961 až doteraz je členom Vedeckej rady pri Pedagogickej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Prešove. V rokoch 1966—69 a v 1971—76 bol prodekanom tejto fakulty. Za vzornú pedagogickú činnosť bol ku Dňu učiteľov 1971 vyznamenaný titulom zaslúžilý učiteľ a k 50. narodeninám titulom zaslúžilý pracovník kultúry. Za činorodú prácu bola mu Československým mierovým výborom udelená Pamätná plaketa. V máji 1975 ÚV KSČ, NF a prezident republiky mu udelili Pamätnú medailu 30. výročia SNP a 30. výročia oslobodenia ČSR Sovietskou armádou.

Prof. Hapák pracuje v rôznych komisiách na fakulte, je predsedom habilitačnej komisie, predsedom štát. rigoróznych skúšok a podpredsedom Predmetovej rady pre výtvarnú výchovu pri Ministerstve školstva ČSR a SSR v Prahe. Angažuje sa aj pri ZSVU, SFVU a komisii Vsl. KNV v Košiciach.

Jeho práca je najlepším dokladom autorovho širokého rozhľadu. Prof. Hapák nikdy nebol jednostranne orientovaným odborníkom. Ako grafik, maliar, sochár a pedagóg sa živo zaujímal a precítoval beh života v celej jeho šírke. Má za sebou rozsiahlu výtvarnú činnosť, o čom svedčí pravidelná účasť na Salóne, kolektívnych a individuálnych výstavách. Veľmi rozsiahla je aj jeho publikačná činnosť.

Práca a dielo je najlepším zrkadlom, ktoré ukazuje, akým životom náš jubilant žije a komu jeho práca slúži.

Záverom prajeme nášmu jubilantovi predovšetkým veľa pevného zdravia, šťastia a tvorivých síl.

PhDr. Melánia DULENČINOVÁ

DOCENT JÚLIUS MACHAJ, AKADEMICKÝ SOCHÁR, PÄŤDESIATROČNÝ

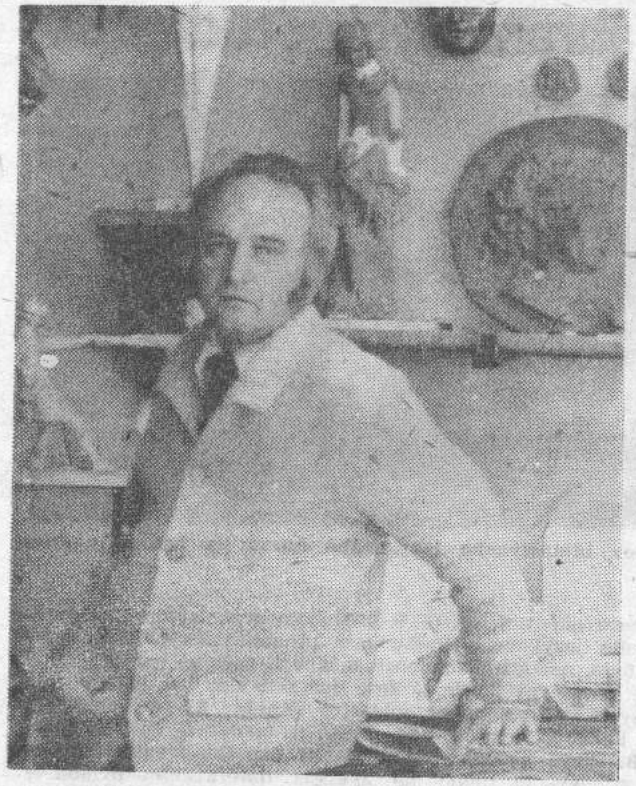

Doc. Július Machaj, akademický sochár, člen katedry výtvarnej výchovy pedagogickej fakulty, sa nedávno dožil významného životného jubilea. Ako vysokoškolský pedagóg sa už tridsať rokov podieľa na výchove učiteľov výtvarnej výchovy, ktorí sa aktívne zapájajú do súčasného života. Narodil sa 11. októbra 1931 v Bobrovci na Liptove. Výtvarné vzdelanie získal na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave v rokoch 1952—1958 u národných umelcov J. Kostku a F. Štefunka. V roku 1961 stál pri zrode katedry výtvarnej výchovy na filozofickej fakulte, avšak v roku 1978 prešiel, v súvislosti s integráciou katedier, na pedagogickú fakultu. K výchovnovzdelávacej činnosti, popri ktorej sa venuje sochárskej tvorbe, pristupuje nanajvýš zodpovedne a tvorivo. Okrem odovzdávania praktických skúseností a návykov, s cieľom rozvíjať tvorivé myslenie, načrtáva aj teoretické zovšeobecnenia a zákonitosti tak umenovednej problematiky, ako aj metodické zásady. Mladým kandidátom učiteľstva je dobrým radcom, mnohokrát neľutujúc svoj voľný čas, ktorý by v ateliéri plne zužitkoval pre vlastnú tvorbu. Nikdy nesledoval osobné ciele či výhody, nevnucuje svoje názory, rešpektuje mienku kolektívu a jeho školská aj mimoškolská aktivita ďaleko presahuje rámec povinností. Jeho ideovo-politické postoje sú vždy triezve a manifestuje ich aj v praktickej umeleckej činnosti, v ktorej sa zračia pevné realistické východiská. V tejto súvislosti nemožno opomenúť spoluúčasť doc. Júliusa Machaja na riadiacej a koncepčnej práci vo vrcholných orgánoch Zväzu slovenských výtvarných umelcov, ako základnej ideovej a stavovskej organizácii celoslovenského významu. Bol predsedom Krajskej organizácie ZSVU v Košiciach, je členom Ústredného výboru ZSVU v Bratislave, členom mnohých sochárskych komisií a súťažných porôt celoštátneho charakteru.

V povedomí našej verejnosti doc. Július Machaj žije, však ako tvorca celého radu pomníkov a voľných sôch. Je predstaviteľom tvorivej metódy socialistického realizmu i aktívnym hľadačom nových podôb súčasného umenia socialistickej epochy. Vďaka technickej pripravenosti stal sa sochárom, ktorý úspešne zvláda náročné trojrozmerné kompozície, rozmerné reliéfy, ale aj „drobné" medaily. Zvlášť monumentálnymi pomníkovými dielami prehĺbil svoju činnosť o hodnoty ideové (pamätník SNP v Slanských horách, pamätník oslobodenia v Spišských Vlachoch, pamätník družby v Rožňave, pamätník partizánskej skupine Boroš). Realizoval množstvo pamätných dosiek a voľných sôch (Bardejovské Kúpele, sídliská v Prešove a Poprade, fontány v Prešove a Michalovciach, ďalej práce v Košiciach a v Bratislave), ktoré sa organicky včlenili do nášho životného prostredia. V súčasnosti pracuje na trojfigurálnej reliéfnej kompozícii pre pamätník družby v Čiernej nad Tisou.

Prácami komorného charakteru pravidelne sa zúčastňuje kolektívnych zväzových výstav a v roku 1966 usporiadal aj samostatnú výstavu v Galérii výtvarného umenia v Prešove. Mimo domova jeho tvorbu videli v ZSSR, Poľsku, Maďarsku, NDR, Francúzsku i na Kube. Zastúpený je v galérijných zbierkach v Košiciach, Prešove, Liptovskom Mikuláši a v Múzeu SRR v Prešove a Sabinove.

Do ďalších rokov života želajú jubilantovi spolupracovníci z katedry výtvarnej výchovy veľa zdravia a tvorivých úspechov v jeho pedagogickej i umeleckej činnosti, ktorá obohacuje náš každodenný život o nové umelecké hodnoty a zážitky.

PhDr. Michal TOKÁR

LETNÁ AKTIVITA 1981

(Dokončenie zo 7. str.)

lety do blízkeho okolia, návštevy filmových predstavení, diskotéky, táboráky, návštevy múzeí a kultúrnych pamiatok, turistické pochody. Na pracoviskách zabezpečovali túto činnosť brigádnické výbory z radov funkcionárov SZM. Súčasťou práce i odpočinku boli nástenné noviny, na ktorých brigádnici zachytili vážnou i vtipnou formou rôzne postrehy na pracovisku. A-klub v dôsledku rekonštrukcie a opravy miestností nemohol plniť svoju funkciu spred rokov, najmä v druhej časti LA 81.

Podobne ako v minulosti, aj v tomto roku počas LA prebiehalo soc. súťaženie medzi fakultami našej univerzity.

Soc. súťaženie je dôležitým prostriedkom plnenia úloh SZM počas LA. Napomáha rozvíjať iniciatívu ZO SZM a jednotlivých členov ZO SZM pri dosahovaní ďalších úspechov v činnosti SZM. Hlavným kritériom pre hodnotenie jednotlivých fakúlt bolo:

1. *percento zapojenia do LA 81*
2. *počet odpracovaných hodín LA 81*
3. *finančný príspevok zaslaný na účet Fondu solidarity SZM.*

Poradie fakúlt v rámci UPJŠ:

1. Pedagogická fakulta	*573,2 bodov*
2 Lekárska fakulta	*463,5 bodov*
3. Prírodovedecká fakulta	*331,4 bodov*
4. Filozofická fakulta	*268,5 bodov*
5 Právnická fakulta	

Srdečne blahoželáme!

Vincent BUJŇÁK, člen CV SZM

Úlohy didaktickej prognostiky

(Dokončenie zo 6. str.)

závislosti, od kybernetiky aplikáciu teórie riadenia na proces vyučovania a učenia, od pedagogiky teóriu tvorby a hodnotenia výučbového projektu, všeobecné zákonitosti procesu výučby, komplexnú teóriu hodnotenia, prognózy vzdelávania a pod.

To sú otázky, ktoré by sa mali dostať do vedomia všetkých školských i vysokoškolských pracovníkov, keď chceme na vedeckej úrovni riešiť aktuálne úlohy, ktoré pred nami stoja a s plnou zodpovednosťou ich plniť tak, ako sú vytýčené v štátnych i stranických dokumentoch. Akékoľvek oďaľovanie riešenia nastolených problémov môže sa negatívne odraziť vo vysokoškolskej príprave študentov pre prax budúcnosti.

Doc. RNDr. Ladislav SMIK, CSc.

VEDECKÝ SEMINÁR NA PRÁVNICKEJ FAKULTE

Z príležitosti významného životného jubilea doc. dr. Antona Rašlu, vedúceho Katedry trestného práva na Právnickej fakulte UPJŠ v Košiciach, usporiadala katedra trestného práva v spolupráci s Mestským výborom socialistickej akadémie v Košiciach vedecký seminár na tému **„Aktuálne otázky trestného práva"**.

V úvode seminára dekan Právnickej fakulty prof. dr. Jozef Suchoža, CSc., vo svojom slávnostnom príhovore oboznámil prítomných s doterajšou významnou spoločensko-politickou a vedeckou činnosťou jubilanta. Osobitne vyzdvihol jeho účasť v Slovenskom národnom povstaní, vo Februári 1948, ako aj jeho vedecko-pedagogickú činnosť na Právnickej fakulte UPJŠ v Košiciach, kde sa doc. Rašla významne podieľa na výchove mladých právnikov. V závere svojho príhovoru zaželal jubilantovi pevné zdravie, mladistvý elán a ďalšie úspechy v jeho záslužnej práci.

V pracovnej časti seminára vystúpil dekan Lekárskej fakulty prof. dr. Jozef Lukáči. Pripomenul, že pozná doc. Rašlu ešte z jeho začiatkov ako štátneho žalobcu a neskôr ako námestníka generálneho vojenského prokurátora. Celý čas poznal jubilanta ako zásadového človeka, oddaného veci socializmu. Zablahoželal jubilantovi a odovzdal mu Pamätnú medailu Lekárskej fakulty.

Prof. dr. J. Lukáči predniesol príspevok na tému **„K niektorým otázkam alkoholizmu z pohľadu súdneho lekárstva"**. Upozornil na moment, že najdôležitejším článkom v reťazi protialkoholického boja je práve prevencia. Poukázal na to, že aj na Slovensku sme v tejto oblasti dosiahli čiastočné úspechy. Máme dobré zákony, len ich treba dôsledne využívať v každej oblasti spoločenského života.

Prof. dr. Eugen Husár, CSc., externý člen katedry trestného práva Právnickej fakulty UPJŠ v Košiciach a interný člen katedry trestného práva UK v Bratislave, zablahoželal jubilantovi v mene členov bratislavskej katedry trestného práva. Jeho príspevok bol venovaný problematike **„Uplatňovania nárokov poškodeného na náhradu škody v trestnom konaní"**.

Profesor Husár poukázal na to, že v súčasnej dobe väčšie škody sa páchajú na majetku v socialistickom vlastníctve ako aj na živote a zdraví nedbanlivostnými trestnými činmi, ako úmyselnými. Poškodené organizácie ešte neuplatňujú dôsledne nárok na náhradu škody. V tejto oblasti vládne akási blahosklonnosť.

Doc. dr. J. Kafka, CSc., predniesol diskusný príspevok na tému **„O niektorých ukazovateľoch u páchateľov násilnej a nenásilnej trestnej činnosti"**.

Dr. Jozef Madliak diskutoval k problematike **„Ochrany občianskych a ľudských práv trestným zákonodarstvom"**. Poukázal na to, že problematika občianskych a ľudských práv sa v dnešnej dobe stala predmetom politického a ideologického boja. Československé trestné zákonodarstvo dôsledne chráni občianske práva, vo väčšine poskytuje týmto väčšiu ochranu, ako to vyžadujú medzinárodné dokumenty.

Dr. Mária Hencovská diskutovala k problematike **„Milosti a amnestie"**. Poukázala na to, že v tejto oblasti badať úzku spätosť trestného práva so štátnym právom. Rozobrala problematiku milosti a amnestie z pozície práva hmotného a procesného.

V závere seminára sa doc. dr. Rašla poďakoval za blahoželania a ubezpečil všetkých, že aj naďalej bude vyvíjať ako pedagogickú, tak aj vedeckú činnosť a bude prispievať k výchove mladej právnickej generácie.

JUDr. Jozef MADLIAK

Intenzívny kurz slovenčiny pre zahraničných študentov

Skupina poslucháčov intenzívneho jazykového kurzu na hodine s odb. as. K. Blažkovou.

KJ UPJŠ v Košiciach od 31. 8. do 10. 9. 1981 bola organizátorom a realizátorom intenzívneho jazykového kurzu pre 14 zahraničných študentov z NDR, Kuby a Etiópie, nastávajúcich poslucháčov I. ročníka na VŠT, UPJŠ a VŠV v Košiciach. Intenzívny jazykový kurz pod vedením doc. PhDr. Ivana Kimáka, CSc., za systematickej práce kolektívu učiteľov KJ (doc. PhDr. J. Rybák, CSc., JUDr. PhDr. J. Savuľák, CSc., PhDr. H. Medeová, PhDr. O. Farkašová, Kornélia Blašková a PhDr. Július Hank) úspešne zrealizoval stanovené výchovno-vzdelávacie ciele: na základe doterajšieho ovládania jazyka rozvinúť u 14 poslucháčov nové jazykové znalosti a zručnosti v jazyku slovenskom. Vyučujúci využili vedomosti a zručnosti študentov z ich ročnej predprípravy a podľa stanoveného desaťdňového rozvrhu systematicky a koordinovane pracovali s učebnými pomôckami, hlavne so skriptami jazyka slovenského pre zahraničných študentov.

Desaťdňový intenzívny jazykový kurz mohol úspešne splniť svoje výchovno-vzdelávacie ciele aj vďaka dobrému, pozornému a disciplinovanému vzťahu zahraničných študentov k vlastnému vyučovaciemu procesu a k plneniu si vyučovacích povinností. Musíme tu pochváliť hlavne študentov z NDR, ktorí od začiatku až do konca kurzu boli mimoriadne sústredení, cieľavedomí a pracovití.

Všetci zahraniční študenti pozitívne hodnotili organizáciu, obsah i metodiku vedenia jazykového kurzu. Konštatovali, že vďaka premyslenej a svedomitej práci učiteľov KJ UPJŠ intenzívny jazykový kurz im pomohol odstrániť počiatočné ťažkosti pri štúdiu slovenského jazyka, ktorý budú tak veľmi potrebovať pri štúdiu na košických vysokých školách.

Kolektív učiteľov KJ UPJŠ viedol takýto intenzívny jazykový kurz jazyka slovenského prvýkrát. Napriek tomu, že nemal dostatočné skúsenosti z vyučovania slovenského jazyka pre zahraničných študentov, dobre si vyskúšal svoje sily aj na tomto poli.

Na záver intenzívneho kurzu slovenčiny sme zahraničným študentom dali niekoľko otázok, na ktoré odpovedali nasledovne:

Aké sú vaše prvé dojmy z pobytu u nás?

— Košice sa mi veľmi páčia. Vaši ľudia sú veľmi srdeční. Bývame v peknom internáte spolu so slovenskými študentmi, s ktorými si dobre rozumieme. (Petra Hacková, NDR)

— Z toho, čo som u vás videl, môžem povedať len jedno: vaša zem je veľmi krásna. (Q. H. Fenseca, Kuba)

— V ČSSR som už navštívil veľa miest. Prekvapila ma vaša vysoká životná úroveň. (J. L. Leon, Kuba)

— Vaši ľudia sú kamarátski a priateľskí, čo skutočne obdivujem. Obdivujem aj vašu krásnu prírodu a Košice — ako mesto čisté a zaujímavé. (Thomas Schubert, NDR)

Čo vás podnietilo k štúdiu vášho odboru a štúdiu v ČSSR?

— Chcem sa stať zverolekárkou. Biológiu som mala veľmi rada už na strednej škole. Dostala som možnosť študovať v ČSSR, ktorú som aj využila. Štúdium na Slovensku bude pre mňa veľmi zaujímavé. Zoznámim sa s novou krajinou, s novými ľuďmi a ich jazykom. Chcem poznať názory slovenských vedcov v oblasti biológie a všetky nové vedomosti, poznatky a skúsenosti odniesť si potom domov. Myslím si, že týmto prispejem k upevneniu priateľstva a spolupráce medzi NDR a ČSSR. (Petra Hacková, NDR)

— Aby sa moja vlasť — Kuba mohla rozvíjať po technickej a priemyselnej stránke, potrebuje nových technikov s vysokou odbornou kvalifikáciou. Myslím si, že moje štúdium v ČSSR, v Košiciach, ma dobre pripraví pre moju budúcu profesiu. (G. H. Fenseca, Kuba)

— Chcem u vás študovať veterinárne lekárstvo. Skončil som poľnohospodárske učilište v NDR s výborným prospechom. Od detských liet ma zaujímajú zvieratá. A prečo chcem študovať v ČSSR? Myslím si, že vaše veterinárne lekárstvo je na vysokej odbornej úrovni a že mi poskytne počas môjho vysokoškolského štúdia všetky teoretické a praktické vedomosti, aby som sa stal dobrým veterinárnym lekárom. (Thomas Schubert, NDR)

— Pre štúdium v zahraničí som sa pripravoval v Halle. Využívam teda možnosť študovať u vás. Myslím si, že veterinárstvo u vás je na vyššom stupni ako v NDR a že na VŠV v Košiciach získam kvalitatívne vyššiu odbornosť ako v NDR. (Gerald Lippold, NDR)

Čo by ste navrhovali zlepšiť v obsahu vyučovania jazyka slovenského v intenzívnom jazykovom kurze?

— Navrhujem spestriť takýto kurz exkurziami, zaradiť do vyučovania spievanie slovenských piesní a vážnosť odborných textov vyrovnať textami veselšími, napr. rozprávanie vtipov a pod. kvôli istému rozptýleniu. Osemhodinový vyučovací čas sa mi zdá príliš dlhý a vyčerpávajúci. (Petra Hacková, NDR)

— Viac čítať. Zaviesť tzv. domáce čítanie kratších textov, napr. slovenských rozprávok, povestí, básní a pod., a potom ich obsah reprodukovať v škole. (Q. H. Fenseca, Kuba)

— Denné vyučovanie začínať čítaním novín a časopisov. Iste je v nich dosť vhodných a zaujímavých článkov, obsah ktorých by mohol byť pre nás základným materiálom pre konverzačné cvičenia. (J. L. Leon, Kuba)

— Ako základný študijný materiál viac využívať odborné texty, s ktorými sa stretneme pri štúdiu v prvom ročníku na danej vysokej škole. Čítanie textov nahradzovať aj rozprávaním o téme podľa svojich vlastných skúseností. (Thomas Schubert, NDR)

— Ústne cvičenia mali vysokú úroveň. Zdá sa mi, že ste trocha pozabudli na písomný prejav študentov. Navrhujem, aby študenti v intenzívnom jazykovom kurze aj viacej písali. Veď potrebujeme si osvojiť aj základy slovenského pravopisu. (Gerald Lippold, NDR).

— Navrhujem skrátiť vyučovací čas z 8 hodín na 6 hodín. Základné učebné texty boli skutočne veľmi pre nás zaujímavé a príťažlivé. Skriptá, s ktorými sme v kurze pracovali, sú výborne spracované. Intenzívny kurz, organizovaný KJ UPJŠ, bol na vysokej odbornej aj organizačnej úrovni. (Silke Stierová, NDR)

Tešíte sa na spoluprácu so SZM?

— Áno, teším sa. Práca nemeckého zväzu mládeže FDJ je veľmi zaujímavá, mnohostranná a príťažlivá. Myslím si, že v tomto smere sme trocha pred vami. Verím, že práca so SZM mi dá mnohé nové podnety pre vylepšenie mládežníckej zväzovej práce v NDR. (Petra Hacková, NDR)

— Musíme spolupracovať, lebo spolupráca nás robí silnejšími. Proletári celého sveta sa musia spojiť, aby vybojovali konečné víťazstvo. (Q. H. Fenseca, Kuba)

— Spolupráca našich krajín znamená lepšie sa spoznať, vzájomne si pomáhať a vybojovať to najdrahšie pre náš život — mier. (A. H. Carralero, Kuba)

— V Halle som zhotovil veľa nástenieb o tom, ako sa žije a pracuje v ČSSR. Myslím si, že táto moja práca bola prospešná. Chcem sa zoznámiť so všetkými dobrými formami mládežníckej práce u vás. Dobré skúsenosti chcem potom preniesť domov, do NDR. Verím, že toto moje želanie sa mi splní. (Silke Stierová, NDR).

PhDr. Július HANK, odb. asistent KJ UPJŠ

PEDAGOGICKÉ DNÍ NA PRÁVNICKEJ FAKULTE

Napriek tomu, že Právnická fakulta UPJŠ je najmladšou fakultou vo zväzku UPJŠ, stalo sa už tradíciou, že pred zahájením nového školského roku pedagogickí pracovníci fakulty sa stretávajú na osobitných zasadaniach. Tieto sú svojím obsahom zamerané na oboznámenie sa a rozdiskutovanie najdôležitejších problémov a otázok súvisiacich s nastávajúcim školským rokom.

Nebolo tomu inak ani tohto roku. V dňoch 7. a 8. septembra 1981 sa uskutočnili Pedagogické dni Právnickej fakulty UPJŠ v učebno-rekreačnom zariadení UPJŠ na Zemplínskej šírave. Ich hlavné zameranie spočívalo v zdôraznení významu vhodného časového režimu pracovnej činnosti učiteľa.

V prvý deň rokovania s hlavným referátom vystúpil dekan fakulty prof. JUDr. Jozef Suchoža, CSc., ktorý podal obšírny výklad návrhu Realizačného plánu fakulty na školský rok 1981/1982. Po ňom referáty k hlavným problémom na úseku svojej činnosti predniesli jednotliví prodekani, predseda CZV KSS a predsedovia spoločenských organizácií na fakulte. V popoludňajších hodinách odznela odborno tematická prednáška prof. dr. Štefanoviča, CSc., z Filozofickej fakulty UK v Bratislave k problematike vysokoškolskej pedagogiky pod názvom „Aktuálne problémy psychologických aspektov vo vyučovacom procese". Po nej sa rozprúdila živá a neformálna diskusia všetkých prítomných k prednáške i ku všetkým predstaveným úlohám a problémom dopoludňajšieho rokovania.

V druhý deň rokovania sa uskutočnilo zasadnutie Vedeckej rady Právnickej fakulty UPJŠ rozšírené o všetkých učiteľov Právnickej fakulty.

Záverečné hodnotenie tohto podujatia vyústilo v konštatovanie, že malo nezastupiteľný prínos k ďalšiemu zdokonaľovaniu pôsobenia a práce fakulty a jej pedagogického zboru.

JUDr. Peter MOSNÝ

Zo životných právd

Život je krátky preto, lebo si ho všetkými možnými spôsobmi skracujeme.

Ak chceš dostahnuť úplného ticha, musíš zakričať na plné hrdlo.

Starať sa o svoje zdravie začneme v prevažnej miere vtedy, keď sa už nemáme o čo starať.

Závrate z úspechov sa nedajú vyliečiť žiadnymi liekmi.

S jedným liekom sa neuspokojí ani zdravý.

Chcel prisahať o svojej dobrote, ale položil si ruku na srdce a zistil, že je kamenné.

Čas pracuje pre mňa — škodoradostne poznamenala staroba.

Poznal lieky na všetko — len nie na svoje slabosti.

M. F.

Aktuálne problémy prípravy telovýchovných pedagógov

Katedra telesnej výchovy v spolupráci s Vedecko-metodickou radou SÚV ČSZTV v Bratislave a Okresným výborom ČSZTV usporiadali v dňoch 17.—19. 9. 1981 na Zemplínskej Šírave vedeckú konferenciu na tému **Aktuálne problémy prípravy telovýchovných pedagógov.**

Konferencie sa zúčastnilo 75 popredných telovýchovných odborníkov pedagógov a telovýchovných lekárov z deviatich pedagogických fakúlt a dvoch fakúlt telesnej výchovy a športu v ČSSR.

Konferenciu otvoril predseda organizačného výboru, ktorý privítal účastníkov konferencie, predovšetkým prof. MUDr. Vladimíra Drahovského, CSc., prorektora pre vedu a výskum UPJŠ v Košiciach, potom prof. RNDr. Karola Stráňaia, DrSc., prof. PhDr. Františka Sýkoru, DrSc. z Fakulty telesnej výchovy a športu UK v Bratislave a prof. PhDr. Miroslava Rovného, CSc., predsedu Vedeckej rady SÚV ČSZTV v Bratislave.

Srdečne privítal na konferencii delegáciu ÚV ČSZTV, ktorú viedol jej podpredseda dr. Ernest Demetrovič. Konferencie sa zúčastnila i dvojčlenná delegácia vedeckých pracovníkov z Výskumného ústavu telesnej výchovy z Budapešti prof. Szigethi a doc. Makkárová. Prof. MUDr. Drahovský, CSc., prorektor UPJŠ, vo svojom príhovore zdôraznil, že konferencia naväzuje na tradície celoštátnych seminárov, ktoré usporiadala Katedra telesnej výchovy Pedagogickej fakulty v Prešove, UPJŠ v Košiciach v spolupráci s OV ČSZTV v Prešove a SÚV ČSZTV v Bratislave.

Dr. Ernest Demetrovič vo svojom príspevku hovoril k niektorým problémom výchovy telovýchovných kádrov v systéme Československého zväzu telesnej výchovy, ktoré naväzovali na závery celoštátnej konferencie výchovy telovýchovných kádrov v októbri minulého roku v Kladne.

Kolektív autorov doc. PhDr. Belej, CSc., doc. MUDr. Karol Gurský, CSc., doc. PhDr. Chovanec, CSc., a doc. PhDr. Tomáš Stejskal, CSc., v hlavnom referáte poukázali na niektoré aktuálne problémy výchovy telovýchovných pedagógov, referovali o štvorročnej tímovej práci, v ktorej sledovali účinnosť procesu formovania poslucháča telesnej výchovy na PdF UPJŠ v Prešove v rámci výskumnej úlohy RŠ 18.

Prof. Stráňai, DrSc., vo svojom príspevku hovoril o podiele teórie a praxe telovýchovných kádrov v socialistickom systéme telesnej kultúry. Psycho-sociálne problémy výchovy telovýchovných kádrov riešili príspevky autorov doc. PhDr. Hošku, CSc., a dr. Rychteckého z Fakulty telesnej výchovy a športu v Prahe. Osobnostnými rysmi a kritériom úspešnosti práce učiteľa telesnej výchovy zaoberal sa referát doc. Hodaňa z Olomouca. Dr. Mikuš na základe výskumu, ktorý uskutočnil vo východoslovenskom kraji, poukázal na pomerne nízku kondičnú pripravenosť učiteľov telesnej výchovy stredného veku.

K problematike uplatnenia profesionálnych kádrov v telovýchovnom hnutí z aspektu masového rozvoja telesnej kultúry hovorila doc. PhDr. Drdácka, CSc., z Prahy, a k niektorým poznatkom uplatnenia absolventov ZŠ roč. 1.—9. v praxi PhDr. Žiga z Prešova.

Longitudiálne sledovanie rozvoja motorických schopností študentov telesnej výchovy v praktických disciplínach a v oblasti vedomostí, profesionálnych predpokladov a sociálnych faktorov realizoval v rámci rezortnej výskumnej úlohy RŠ 18 kolektív autorov doc. PhDr. Belej, CSc., PaedDr. Ďurech, PaedDr. Filčák, PhDr. Kručay a dr. Slávik v rámci tímovej práce na KTV PdF v Prešove. — Dr. Turek hovoril o pokuse o aplikáciu faktorovej analýzy skúmania transferu motorického učenia v štúdiu telesnej výchovy.

Prof. PhDr. Miroslav Rovný, CSc., vo svojom referáte hovoril o niektorých osobitostiach prípravy špecialistov v športových hrách. PhDr. Jacík, CSc., (PdF Ostrava) vo svojom príspevku poukázal na časový režim učiteľov telesnej výchovy, a kolektív autorov doc. PhDr. Hadač, CSc., doc. PhDr. Prášilová a PhDr. Bartůšek (PdF Brno) hovorili o niektorých problémoch štúdia didaktiky telesnej výchovy a pedagogickej praxe učiteľstva 1.—4. roč. na pedagogických fakultách. Touto problematikou zaoberal sa i referát odb. as. Šponarovej (PdF Hradec Králové).

Doc. MUDr. Gurský, CSc., a MUDr. Brtková (PdF Prešov) štvorročným longitudinálnym sledovaním niektorých funkčných a morfologických ukazovateľov (spiroergometria W170, ATH, % tuku, somatometria) konštatovali, že plnenie podmienok pre udelenie skúšky z praktických disciplín je malým stimulom pre rozvoj organizmu študenta telesnej výchovy a odporúčajú sústavné individuálne zvyšovanie praktickej pripravenosti v priebehu vysokoškolského štúdia.

Doc. MUDr. Branislav Bohuš, CSc. (KTVL Košice) vo svojom príspevku zdôraznil význam prípravy telovýchovných pedagógov na výskumnú prácu, čo do značnej miery zvyšuje úroveň učiteľov telesnej výchovy. MUDr. J. Skladaný (MÚNZ Košice) vo svojom príspevku doporučil pri oslobodzovaní od telesnej výchovy konzultácie z telovýchovno-lekárskymi oddeleniami ústavov národného zdravia, čo by znamenalo zlepšenie situácie na úseku školskej telesnej výchovy.

Otázkami formovania pohybového vzdelania a niektorými otázkami profesionálnej zameranosti uchádzačov, študentov a absolventov učiteľského smeru štúdia na FTVŠ UK v Bratislave zaoberali sa referáty doc. PhDr. Kasu, CSc., a PhDr. Machera, CSc. (FTVŠ UK Bratislava). PhDr. Sameková (PdF Banská Bystrica) vo svojom referáte hovorila o podiele špecializácie telesná výchova a spoločensko-politická prax na skvalitňovaní telovýchovného procesu budúcich učiteliek pre základný stupeň a zdôraznila význam angažovanosti študentov v Československom zväze telesnej výchovy.

Pozornosť vzbudil i koreferát PhDr. Juřinovej, CSc., v ktorom hovorila o efektivite telesnej výchovy v príprave telovýchovných pedagógov, kde pri organizovaní výučby zdôrazňuje interdisciplinárny prístup.

Referáty, ktoré odzneli na tejto celoštátnej konferencii, boli pokračovaním a rozpracovaním otázok nastolených XVI. zjazdom KSČ a celoštátnym seminárom ÚV ČSZTV, ktorý sa konal v októbri minulého roku v Kladne.

Konferencia prispela do teórie telesnej výchovy výmenou skúseností popredných pracovníkov pri riešení problémov vzdelávania učiteľov telesnej výchovy, trénerov a cvičiteľov. Upriamila pozornosť na metodologické, ideologické a odborné otázky skvalitňovania prípravy telovýchovných pedagógov, s čím úzko súvisí i úroveň masového, výkonnostného a vrcholového športu.

Doc. MUDr. Karol GURSKÝ, CSc.,
Katedra odb. a všeob. telesnej výchovy PdF v Prešove UPJŠ v Košiciach

Zväzarm na Právnickej fakulte UPJŠ

Medzi ďalšie spoločenské organizácie na najmladšej fakulte Univerzity P. J. Šafárika sa zaradila aj ZO Zväzarmu. Ustanovujúca členská schôdza sa uskutočnila v znamení 30. výročia prijatia zákona o brannej výchove č. 92/1951. Tým vznikla v poradí 28. ZO Zväzarmu na vysokých školách v SSR.

Správu prípravného výboru predniesol jeho predseda s. dr. Kravec. Poukázal na nedostatky, ktoré musel riešiť prípravný výbor počas svojej práce od apríla 1980. Jedným z hlavných nedostatkov, ktorý bránil skoršiemu vzniku ZO, bol nezáujem niektorých zamestnancov fakulty o prácu v branno-spoločenskej organizácii, ktorá čoraz viac nadobúda na svojom význame. Preto aj práca ZO Zväzarmu sa musí okrem iného orientovať zvlášť na rozšírenie svojej členskej základne.

Hlavné úlohy ZO v politicko-výchovnej práci budú orientované na dôslednú realizáciu opatrení prijatých na VIII. plenárnom zasadnutí MsV Zväzarmu. Pri plnení týchto úloh bude ZO úzko spolupracovať so spoločenskými organizáciami fakulty. Tým prispeje k ďalšiemu prehĺbeniu výchovy členov k socialistickému vlastenectvu a internacionalizmu v duchu revolučných a bojových tradícií nášho ľudu, KSČ, ČSLA a tradícií Zväzarmu.

V záujmovo-brannej činnosti sa bude práca ZO orientovať na vytvorenie organizačných, kádrových a materiálnych predpokladov v zakladaní klubov a krúžkov ZO, aby sa tým uspokojovali individuálne záujmy členov. Zatiaľ bude pracovať strelecký krúžok, ktorého cieľom je zvyšovať strelecké schopnosti členov ZO.

Ďalšia činnosť ZO sa bude orientovať na organizovanie branno-spoločenských podujatí organizovaných fakultou a spoločenskými organizáciami fakulty. Tým ZO Zväzarm prispeje k ďalšiemu prehĺbeniu spoločensko-politického života na Právnickej fakulte UPJŠ. [U

Dr. Jozef KRAVEC, predseda ZO Zväzarmu

SPRAVODAJ UNIVERZITA P. J. ŠAFÁRIKA

SPRAVODAJ UNIVERZITY P. J. ŠAFÁRIKA. Vydáva Rektorát UPJŠ Košice, Šrobárova 57, telefón 228-08. Predsedovia redakčnej rady: prof. PhDr. Ivan Bajcura, DrSc., prof. PhDr. Michal Daniľák, CSc. Vedúci redaktor: doc. PhDr. Július RYBÁK, CSc. Adresa redakcie: Mojmírova č. 2 040 00 Košice, tel. 243-12. Tlačia Východoslovenské tlačiarne, n. p., Košice, Švermova 47. (Pre vlastnú potrebu.)